

Valsts aģentūra
"Civilās aviācijas aģentūra"

Civilās Aviācijas Aģentūras Publiskais Pārskats 2020

Ievads

Neskatoties uz sarežģīto situāciju valstī saistībā ar Covid-19 izplatību un straujo lidojumu kritumu 2020. gadā Valsts aģentūra „Civilās aviācijas aģentūra” (turpmāk – CAA) turpināja aktīvi darboties aviācijas uzraudzības, sertifikācijas un likumdošanas iniciatīvu izstrādāšanas jomās.

Covid-19 izplatība Latvijā ir radījusi ļoti smagas un ilglaicīgas sekas no ekonomiskā viedokļa, tieši aviācijas nozare šobrīd cieš vislielākos zaudējumus, bet neskatoties uz to tiek uzturēts gaisa kuģu tehniskais stāvoklis, pilotu, dispečeru un tehniķu kvalifikācija, tiek sertificēti jauni gaisa kuģu ekspluatanti, pilotu un tehniķu mācību organizācijas, gaisa kuģu tehniskās apkopes organizācijas un pieteikti jauni kursi jau esošajās mācību organizācijās, kā arī tiek uzraudzīti kravu pārvadājumi, līdz ar ko CAA darba apjoms nav mazinājies, bet gan pieaudzis, ņemot vērā jaunus apstākļus tika ieviestas neskaitāmas likumdošanas normas Latvijā, lai nodrošinātu atbilstību Eiropas normatīvo aktu prasībām, kas tika izdotas, lai nodrošinātu aviācijas nepārtrauktību Covid-19 apstākļos, CAA ir Latvijas Republikā nozīmēta kompetentā iestāde par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91, un tās īstenošanas regulu ieviešanu Latvijā. Pamatregulas mērķis ir sagatavot Eiropas Savienības aviācijas drošības regulējumu nākamo desmit līdz piecpadsmit gadu izaicinājumiem, kas arī tika realizēts 2020. gadā.

2020. gadā CAA pārvaldības sistēma tika auditēta atbilstoša starptautiskajam standartam LVS EN ISO 9001:2015. 2019. gada 1. jūlijā tika veikts SIA "Bureau Veritas Latvia" uzraudzības audits kurā netika konstatēta neviena neatbilstība, kas apliecina darba rezultātu atbilstību noteiktajiem starptautiskā standarta prasību kritērijiem.

CAA darbība tiek pastāvīgi uzraudzīta no Eiropas Savienības puses, uzraudzību veic Eiropas Aviācijas drošības aģentūras (turpmāk– EASA) saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr.628/2013 (2013.gada 28. jūnijs), par darba metodēm, ar kādām Eiropas Aviācijas drošības aģentūra veic standartizācijas inspekcijas un pārrauga Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 216/2008 piemērošanu, un par Komisijas Regulas (EK) Nr.736/2006 atcelšanu prasībām, līdz ar to laika posmā no 2020. gada 17.februāra līdz 21. februārim tika uzņemta EASA inspekcija Lidlauku standartu un drošības jomā. Kā arī 2020.gada martā bija plānots veikt EASA inspekciju Aeronavigācijas jomā, bet Covid-19 pandēmijas dēļ tā tika pārcelta uz 2020.gada 19.oktobri līdz 22.oktobri un tika veikta attālināti. Inspekciju laikā tika auditēta šo jomu atbilstība Eiropas Savienības pamatregulai un tās īstenošanas noteikumu prasībām kā rezultātā tieši apdraudējumi lidojumu drošībai un nopietnas neatbilstības netika konstatētas.

Direktors

M. Gorodcovs

SATURS
IEVADS.....	2
1. CAA DARBĪBAS VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS.....	5
2. CAA DARBĪBAS REZULTĀTI	6
2.1. Galvenās prioritātes un to īstenošana	6
2.1.1. Gaisa kuģu ekspluatācijas uzraudzība	6
2.1.2. Gaisa kuģu lidojumu derīguma uzturēšanas un to tehniskā apkopes uzraudzība.....	9
2.1.3. Lidlauku ekspluatācija un drošība, lidlauku ekspluatantu darbības uzraudzība.....	9
2.1.4. Aviācijas personāla sertificēšana.....	10
2.1.5. Aviācijas personāla veselības pārbaudes.....	12
2.1.6. Aeronavigācijas pakalpojumu drošuma uzraudzība.....	13
2.1.6.1. Radiotehniskā aprīkojuma uzraudzība	14
2.1.6.2. Gaisa satiksmes pārvaldības uzraudzība	16
2.1.6.3. Aeronavigācijas informācijas pakalpojumu sniedzēja uzraudzība un citas aktivitātes.	17
2.1.6.4. Meteoroloģisko pakalpojumu sniegšanas uzraudzība un citas aktivitātes.....	18
2.1.7. Aviācijas drošības kontroles pasākumu kvalitātes uzraudzība.....	20
2.1.8. Bezpilota gaisa kuģu, Eiropas Savienības lietu un starptautisko attiecību daļa	21
2.1.9. Ārējo normatīvo aktu projektu un to grozījumu izstrāde	23
3. EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES 2009.GADA 11.MARTA DIREKTĪVAS 2009/12/EK PAR LIDOSTAS MAKSĀM PRASĪBU IZPILDE	24
3.1. Lidlauki, lidlauku maksas, uz ko attiecas regulējums	24
3.2. Neatkarīgā uzraudzības iestāde, sūdzību izskatīšana, u.c. aktivitātes	24
3.3. Neatkarīgās uzraudzības iestādes darbība 2020. gadā.....	25
4.CAA FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI.....	26
4.1. Civilās aviācijas aģentūras finansējums un tā izlietojums	26
4.2. Iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmas	27
5. CIVILĀS AVIĀCIJAS AĢENTŪRAS PERSONĀLS.....	29
5.1. Informācija par darbinieku skaita mainību un sadalījumu pa vecuma grupām.....	29

5.2. Informācija par CAA darbinieku kursu, semināru u.c. formas kvalifikācijas celšanas pasākumu apmeklējumu 2020. gadā.....	29
5.3. CAA darbinieku izglītības līmenis un sadalījums pa nozarēm un zinātnēm	31
6. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	32
6.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi.....	32
6.2. Sabiedriskā viedokļa izzināšana.....	35
7. CAA PLĀNOTIE PASĀKUMI 2020. GADAM.....	36
7.1. Prioritātes 2021.gadam.....	36
7.2. Iestādes finanšu saistības.....	36
8. DARBĪBAS STRATĒGIJA 2020-2022.GADAM	37
PĀRSKATĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	38
CAA STRUKTŪRVIENĪBU FUNKCIJU ĪSS APRAKSTS.....	41

1. CAA darbības vispārējs raksturojums.

Saskaņā ar 11.12.2012. Ministru kabineta noteikumiem Nr.842 "Valsts aģentūras "Civilās aviācijas aģentūra" nolikums"(turpmāk –CAA) ir Satiksmes ministra pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde. Sākot ar 2010. gada 1. janvāri CAA sāk darbību saskaņā ar Publisko aģentūru likumu, un ir ārpus valsts budžeta.

CAA vīzija

CAA ir profesionāla, progresīva, korekta un darba tirgū konkurētspējīga organizācija, kas kā līdzvērtīgs, aktīvs biedrs organiski iekļāvusies pasaules un Eiropas civilās aviācijas sistēmā, nodrošinot tai atbilstošu augstu lidojumu drošības līmeni.

CAA misija

CAA ir izveidota ar nolūku īstenot valsts aviācijas un lidojumu drošības politiku.

CAA ir noteikusi attiecīgus stratēģiskos mērķus uz kuriem ir jāvirzās:

Lidojumu drošums

Sadarbībā ar nozares uzņēmumiem sasniegt un uzturēt lidojumu drošuma līmeni, kurš nav zemāks kā parējās ES dalībvalstīs.

Aviācijas drošība

Nodrošināt Eiropas Savienības un citām starptautiski noteiktām avio drošības prasībām atbilstošu avio drošības pasākumu pilnīgu ieviešanu Latvijas Republikā cīņai pret nelikumīgu iejaukšanos civilās aviācijas darbībā.

CAA kopīgais mērķis

Nodrošināt Eiropas Savienības un Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas (ICAO) prasību izpildi tādējādi garantējot atbilstošu drošu un kvalitatīvu lidojuma drošuma līmeni. To panāk sertificējot un uzraugot aviācijas nozarē iesaistīto personālu un organizācijas.

CAA struktūra un funkcijas pievienotas pielikumā.

2. CAA darbības rezultāti

2.1. Galvenās prioritātes un to īstenošana

Saskaņā ar Transporta attīstības pamatnostādņem 2014. - 2020. gadam Latvijā tiek nodrošināts lidojumu drošības līmenis, kas atbilst starptautiskajiem standartiem (ICAO un Eiropas Savienības), un nav zemāks kā citās Eiropas Savienības valstīs.

Atbilstoši noteiktiem mērķiem Valsts aģentūras „Civīlās aviācijas aģentūra” darbības stratēģijā 2020. - 2022. gadam plānošanas ciklam, 2020. gadā tika īstenotas šādas galvenās prioritātes:

► Aviācijas personāla un organizāciju sertifikācija, apstiprināšana, periodiska uzraudzība un sertifikātu derīguma termiņa pagarināšana šādās jomās:

- gaisa kuģu ekspluatācija;
- gaisa kuģu lidojumu derīgums;
- gaisa kuģu tehniskā apkope;
- lidlauku ekspluatācija un drošība;
- aviācijas personāls;
- aeronavigācijas pakalpojumi;
- bezpilota gaisa kuģu lidojumu drošuma uzraudzība;

► Aviācijas drošības uzraudzība LR cīņai pret nelikumīgu iejaukšanos civilās aviācijas darbībā;

► Civilās aviācijas gaisa kuģu lidojumu drošuma uzraudzība;

► ES regulu un direktīvu īstenošana attiecībā uz civilās aviācijas darbību Latvijā.

2.1.1. Gaisa kuģu ekspluatācijas uzraudzība

CAA komerciālās un vispārējās nozīmes aviācijas darbības uzraudzībā ir 4 komerciālie gaisa transporta ekspluatanti, 3 deklarētās organizācijas, speciālo aviācijas darbu ekspluatanti, ap 50 vispārējās nozīmes aviācijas ekspluatanti, ieskaitot mācību organizācijas, kā arī visi vispārējās nozīmes aviācijas individuālie gaisa kuģu īpašnieki. 2020. gadā uzsākta jauna gaisa kuģa ekspluatanta SIA Baltic Jet Cargo sertificēšana. Gaisa kuģu ekspluatantu un organizāciju uzraudzība tiek veikta atbilstoši izstrādātajam uzraudzības ciklam, ņemot vērā gaisa kuģu ekspluatanta vai organizācijas iepriekšējo inspekciju un auditu rezultātus, darbības specifiku un saistītos riskus kā tas ir noteikts pamatregulā un tās īstenošanas noteikumos, Komisijas 2012.gada 5.oktobra Regulas (ES) Nr.965/2012, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa kuģu ekspluatāciju atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr.216/2008.

Savas kompetences ietvaros Gaisa kuģu ekspluatācijas daļa ir veikusi drošības tendenču analīzi. Tika apkopoti statistikas dati par lāzeru uzbrukumiem. Tika ņemta dalība EASA “Analītiķu tīkla” (Network of Analysts) grupā, NEFAB drošības informācijas darba grupā, kā arī tika ņemta dalība Gaisa drošības komitejas (ASC – melnā saraksta) darbībā.

2020. gadā Eiropas aviācijas drošības plāna 2018-2022 aktivitāšu īstenošanas ietvaros Latvijā tika veicināta Eiropas Helikopteru drošības grupas (EHEST) izstrādāto materiālu lietošana saskaņā ar Eiropas aviācijas drošības plānā iekļautiem pasākumiem, tika uzraudzīts

gaisa kuģu ekspluatantu drošuma pārvaldības sistēmā iekļauto lidojuma datu monitorings (FDM) saskaņā ar Eiropas aviācijas drošības plānā iekļautiem pasākumiem.

2020. gadā tika nodrošināta pastāvīga GKE ekspluatantu Drošuma izpildes indikatoru (SPI) uzraudzība, tika apkopota statistika atgadījumiem civilajā aviācijā. Ziņotie atgadījumi tiek reģistrēti Eiropas koordinācijas centra atgadījumu ziņošanas sistēmas (turpmāk – ECCAIRS) datu bāzē. Datu bāzē ir reģistrēti atgadījumi (gan brīvprātīgi, gan obligāti ziņojami): incidenti, nopietni incidenti un aviācijas nelaiemes gadījumi. Apmaiņa ar informāciju starp CAA struktūrvienībām saskaņā ar augstāk minētajiem noteikumiem notiek visa gada garumā, CAA 2020.gadā tika ievadīti 487 ziņojumi par šādiem atgadījumiem. Kopā apstrādāti vairāk nekā 500 ziņojumu par atgadījumiem, kā arī izvērtēta informācija par turpmākajām darbībām, ziņošanas kultūra tiek nodrošināta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 14. aprīļa Regulu (ES) Nr. 376/2014 par ziņošanu, analīzi un turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz atgadījumiem civilajā aviācijā un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 996/2010 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/42/EK. Veikta pastāvīga drošības tendenču analīze un informētas atbilstošās struktūrvienības. Pastāvīgi sekots līdzi Regulas 376/2014 noteikto pasākumu attīstībai, tai skaitā Eiropas vienotās riska klasifikācijas shēmas ieviešanai, piedaloties EASA organizētajās "Network of Analysts" attālinātajās sanāksmēs. Izstrādāta vienota riska klasifikācijas shēma CAA līmenī un vienotas procedūras atgadījumu izvērtēšanā. Kā arī veikta informācijas apmaiņa ar citām Eiropas savienības dalībvalstīm kā Igauniju, Somiju un organizētās CAA sanāksmes starp iesaistītajām struktūrvienībām.

Komerciālās un vispārējās nozīmes aviācijas darbības uzraudzības jomā 2020.gadā, tika veikti sertificēšanas un pastāvīgas uzraudzības uzdevumi organizācijās, saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) Nr.965/2012 prasībām. Gaisa kuģu ekspluatantu darbības uzraudzības programmu ietvaros tika veikti 8 auditi un 19 inspekcijas t.sk. A/S "Air Baltic Corporation" - 2 auditi un 5 inspekcijas; SIA "SmartLynx Airlines" - 2 auditi un 7 inspekcijas, A/S "Raf-Avia" - 3 auditi un 5 inspekcijas, SIA "GM Helicopters" - 1 auditi un 2 inspekcijas.

Vispārējās nozīmes aviācijas gaisa kuģu ekspluatācijas jomā par 2020. gadu:

- veiktas 15 individuālo lidaparātu īpašnieku un ekspluatantu gaisa kuģu lidojumu drošības uzraudzības inspekcijas, kas ietver izpletņlēcēju, paraplānu, gaisa balonu, ultra vieglo un vieglo gaisa kuģu ekspluatācijas, gaisa kuģu un pilotu dokumentācijas atbilstības pārbaudes;
- veiktas 4 inspekcijas sakarā ar masu pasākumiem, t.sk aviācijas skatēs vispārējās nozīmes aviācijas lidlaukā "Limbaži" un lidlaukā "Spilve", gaisa balonu festivālā Valmierā un Rēzeknē;
- lidojumu drošības inspekcijas un auditi ir veikti piecām deklarētajām organizācijām: SIA "Wings 4 Sky Group", SIA "GM Helicopters", SIA "Meža īpašnieku konsultatīvais centrs", SIA "mansPilots" un SIA Eluas";
- apstiprināta jauna deklarētā organizācija SIA "Geofly Latvia", kas nodarbojas ar apvidus uzņemšanu, fotografēšanu un topogrāfisko uzmērīšanu Eiropā un Ziemeļamerikā;
- izsniegtas 6 atļaujas veikt pārrobežu speciālos aviācijas darbus Latvijas Republikā (MGGP AERO, Georeal un Prop-Expres Scandinavia, Helioland Sp, Heliwest Oy, PANSA);
- veiktas trīs jaunu gaisa kuģu aplidošanas uzraudzības inspekcijas (viena Jodel D11, divas Belmont DW200 tipa gaisa kuģiem);

- izskatīti 56 ziņojumi par atgadījumiem vispārējās nozīmes aviācijā, izteikts viens brīdinājums un apturēta viena pilota apliecības darbība;
- uzsākts darbs pie normatīvo aktu izstrādes projektiem paraplanierismā un izpletņu lēkšanā.

Gaisa kuģu salona drošības jomā CAA ir aktīvi darbojās Eiropas Komisijas 2006. gada 6. jūlija Regulas (EK) Regulas Nr. 1107/2006 par invalīdu un personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām tiesībām, ceļojot ar gaisa transportu īstenošanā. Vairāku gadu garumā tika plānotas un veiktas aktivitātes par invalīdu un personu ar ierobežotām pārvietošanas spējām tiesībām (turpmāk-PRM), ceļojot ar gaisa transportu, īstenošanu. 2020. gadā veikta uzraudzība, pievēršot pastiprinātu uzmanību PRM pasažieru pieteiktās palīdzības nodrošināšanai.

Galvenais instruments ārvalstu gaisa kuģu drošības novērtēšanai Eiropas Savienībā ir ārvalstu gaisa kuģu drošības novērtēšana programma (turpmāk -SAFA). SAFA programmas inspekcijas tiek veiktas uz Eiropas Savienības vai Eiropas ekonomikas zonas dalībvalsts gaisa kuģiem, kā arī uz trešo valstu gaisa kuģiem, lai pārliecinātos par to atbilstību starptautiskajām lidojumu drošības prasībām. Informācija tiek apkopota Eiropas Savienības SAFA programmas datu bāzē. No 2018. gada Latvija piedalās izmēģinājuma fāzē, kur inspekciju skaitu un sadalījumu nosaka EASA. Inspekciju skaits līdz ar to ir mazāks. Tas ļauj uzlabot inspekciju pievienoto vērtību, koncentrējoties uz tām aviokompānijām, kurās potenciāli ir lielākas drošuma problēmas. Tiek samazināts inspekciju skaits uz tām, kuras ir ar labiem rezultātiem. Inspekciju skaits tiek sadalīts proporcionāli uz dalībvalstīm. To novērtē industrija, jo netiek «pārinspicētas» tās kompānijas, kuras bieži lido un ir viegli pieejamas – piemēram CAA darba laikā. Šī sistēma darbojas uz kvalitāti, nevis kvantitāti, kā tas bija agrāk. 2020. gadā tika veikta inspekciju uzskaitē un plāna kontrole kā arī plānā noteiktais tika izpildīts - vismaz 25% prioritāras inspekcijas neskatoties uz Covid-19 situāciju valstī. Informācija par ekspluatantu gaisa kuģu skaitu un lidojumu skaitu ir atspoguļota 1.tabulā.

1.tabula

Nr.	Aviokompānija	Lidojumu skaits			Gaisa kuģu skaits 2018	Gaisa kuģu skaits 2019	Gaisa kuģu skaits 2020
		2018	2019	2020			
1.	A/S "Air Baltic Corporation"	52550	66129	22342	34	38	36
2.	SIA "SmartLynx Airlines"	11312	12003	1455	9	14	11
3.	SIA "GM Helicopters"	293	93	2099	6	5	8
4.	A/S "Raf-Avia"	2354	2198	1742	8	6	5
5.	SIA "Meža īpašnieku konsultatīvais centrs" deklarēta organizācija	374	374	305	4	4	4
6.	SIA "Wings 4 Sky Group" deklarēta organizācija	-	0	0	2	2	2
7.	SIA "mansPilots" jauna deklarēta organizācija	-	-	106	-	-	3

2.1.2. Gaisa kuģu lidojumu derīguma uzturēšanas un to tehniskā apkopes uzraudzība

Latvijas Republikas civilās aviācijas gaisa kuģu reģistrā uz 2020. gada 30. decembri reģistrēti 325 gaisa kuģi. 2020 gadā veiktas 50 darbības, kas saistītas ar gaisa kuģu reģistrēšanu un izslēgšanu no gaisa kuģu reģistra. Veikti 6 grozījumi gaisa kuģu reģistrācijas apliecībās. Iepļānoti un veikti 8 pilni Gaisa kuģu tehniskās apkopes organizāciju auditi. Veikti 15 tehniskās apkopes organizācijas auditi, kas saistīti ar izmaiņām organizāciju darbības apjomā. Izvērtētas un apstiprinātas 20 izmaiņas tehniskās apkopes organizāciju darbības rokasgrāmatās (MOE) un apstiprināta viena jauna Part 145 organizācija, SIA LPX Aviation Services. Veikti 6 gaisa kuģu lidojumderīguma vadības organizāciju auditi, kas saistīti ar izmaiņām organizāciju darbībā kā arī atbilstoši grozījumiem Komisijas 2014. gada 26. novembra Regulā (ES) Nr. 1321/2014 par gaisa kuģu un aeronavigācijas ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīguma uzturēšanu un šo uzdevumu izpildē iesaistīto organizāciju un personāla apstiprināšanu. Līdz ar ko sāka pāreja un jauno Part CAMO, izvērtēta viena organizācija atbilstoši pārejas perioda nosacījumiem Sia Smart Lynx airlines. Izvērtētas un apstiprinātas 9 izmaiņas lidojumderīguma uzturēšanas vadības organizāciju dokumentācijā (CAME).

Veiktas 31 gaisa kuģa inspekcijas, tai skaitā 12 ACAM inspekcijas. Izsniegtas 50 apliecības par derīgumu lidojumiem/ lidojumderīguma sertifikāti, izsniegti 9 lidojumderīguma pārbaudes sertifikāti (ARC), izsniegti 6 eksporta apliecības par derīgumu lidojumiem, izsniegtas 5 lidošanas atļaujas un 4 atļaujas speciāla lidojuma veikšanai, izsniegti 15 jauni trokšņa līmeņa sertifikāti; apstiprinātas 4 tehniskās apkopes programmas un 6 to grozījumi. Izsniegtas 6 atļaujas gaisa kuģu būvēšanai (amatierbūve).

Informācija par reģistrētajiem gaisa kuģiem ir apkopota 2. tabulā.

2.tabula

Gaisa kuģi	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gaisa kuģi ar maksimālo pacelšanās masu (MTOM) 5701 kg un vairāk	53	53	59	53	72	59
Gaisa kuģi ar maksimālo pacelšanās masu (MTOM) līdz 5700 kg	127	120	111	114	107	126
Helikopteri	25	22	26	22	24	25
Planieri	21	22	23	23	24	24
Karstā gaisa baloni	25	25	27	27	29	29
Amatierbūves gaisa kuģi	53	55	58	59	59	62
<i>Kopā:</i>	304	297	304	298	315	325

2.1.3. Lidlauku ekspluatācija un drošība, lidlauku ekspluatantu darbības uzraudzība

Uz 2020.gada 31.decembri Latvijā kopumā sertificēti:

- 2 gaisa pārvadājumu lidlauki – *Rīga, Liepāja*;
- 6 vispārējās aviācijas lidlauki – *Ikšķile, Cēsis, Limbaži, Ādaži, Ventspils, Jurmala Airport*;

- 7 vispārējās aviācijas helikopteru lidlauki – *Centra Jaunzemji, Heliport Nākotne, M Sola, Ludza AVP, Old City Heliport, Čiekuri, Klauģu Muiža.*

Vispārējās aviācijas helikopteru lidlauka *Heliport Nākotne* apliecība izsniegta 2020.gada 18.decembrī.

2020.gadā saskaņota jauna vispārējās aviācijas helikopteru lidlauka izveidošana ar nosacījumiem, kuriem jābūt izpildītiem uz lidlauka sertificēšanas brīdi. Pagaidām gan vēl nav saņemts iesniegums sertificēt saskaņoto helikopteru lidlauku.

Lai novērtētu lidlauku drošībai kritiskos elementus (lidlauku iekārtas, lidlauka plānojums, lidlauku dienestu un personāla atbilstība standartiem un praksei, veicamo procedūru atbilstība lidojumu drošības prasībām), sertificēto lidlauku ekspluatācijas uzraudzības programmas ietvaros 2020.gadā tika veikti 12 auditi, t.sk. inspekcijas, gaisa pārvadājumu lidlaukos, un 12 inspekcijas vispārējās aviācijas lidlaukos, t.sk. helikopteru lidlaukos.

Turpinot darbu pie iekšējo uzraudzības procesu uzlabošanas, 2020.gadā, ņemot vērā Eiropas Savienības aviācijas drošības aģentūras (EASA) standartizācijas inspekcijā konstatēto, tika veikti uzlabojumi Lidlauku standartu un drošības daļas uzraudzības rokasgrāmatā, precizējot lidlauku ekspluatantiem piemērojamo elastības līdzekļu izmantošanas nosacījumus un veicinot piemērošanas kopīgu izpratni, nosakot lidlauku uzraudzības plānošanas cikla biežumu atkarībā no lidlauka ekspluatanta darbības drošības novērtējuma rezultāta un definējot būtiskās izmaiņas lidlauka ekspluatanta pārvaldības sistēmas elementos, kuru īstenošanai nepieciešams saņemt iepriekšēju apstiprinājumu.

Sadarbībā ar pašvaldībām lidlauku izveidošanas, teritoriju plānošanas un lidojumu drošību ietekmēt spējīgu objektu izveidošanas un ekspluatācijas jomā izskatīti 5 saistītie iesniegumi.

2020.gadā izskatīti 156 saistītie iesniegumi par gaisa kuģu lidojumiem potenciāli bīstamu objektu būvniecības, ierīkošanas un izvietojuma saskaņošanu visā Latvijas teritorijā. No visiem iesniegumiem gaisa kuģu lidojumiem potenciāli bīstamu objektu būvniecība, ierīkošana un izvietojuma saskaņota 25 gadījumos, pārējie atzīti par gaisa kuģu lidojumu drošību neietekmējošiem.

2.1.4. Aviācijas personāla sertificēšana

CAA 2020. gadā veica aviācijas personāla sertificēšanu, šādās kategorijās:

- gaisa kuģu lidojumu apkalpes locekļi;
- gaisa kuģu tehniskās apkopes personāls;
- gaisa satiksmes vadības dispečeri.

2020. gadā veiktas 984 teorētisko zināšanu pārbaudes, kas ir par 79 vairāk kā iepriekšējā pārskata periodā. Teorētisko zināšanu eksaminēšanas jautājumi atjaunoti saskaņā ar spēkā esošajām prasībām kā arī šajā periodā pilnībā tika pāriets uz elektronisko eksaminēšanu visām apliecību kategorijām. 2020 gadā ieviesta ECQB 7 saskaņā ar EASA vadlīnijām noteiktajos termiņos kā arī regulāri ieviesti atjauninājumi, kā arī ņemta daļība EASA ECQB 2020 jautājumu datu bāzes izstrādāšanā, uz šo brīdi ECQB 7.3 versija ir ieviesta un gatava lietošanai pēc pieprasījuma.

Atbilstoši Komisijas 2011. gada 3. novembra Regulas (ES) Nr. 1178/2011, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras attiecībā uz civilās aviācijas gaisa

kuģa apkalpi atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008, PART-FCL sadaļas prasībām, tika nozīmētas 231 lidojumu prasmju pārbaudes dažādu apliecību un kvalifikāciju iegūšanai. Tika izdots 41 instruktoru sertifikāts un 18 eksaminētāju sertifikāti kā arī nozīmēti un sadarbībā ar BCAT ATO apmācīti 2 jauni vadošie eksaminētāji. Saskaņā ar Regulas (ES) 1178/2011 un Ministru kabineta Noteikumu Nr. 762/2018 prasībām un procedūrām izdotas 265 gaisa kuģa lidojuma apkalpes locekļu apliecību no kurām 72 ir pirmreizēji. Veiktas vairāk par 151 darbībām, kas saistītas ar kvalifikāciju pagarināšanu un apliecību atjaunošanu. Nodrošināta angļu valodas zināšanu pārbaude aviācijas personālam gan eksāmenu administrēšana, gan uzraudzība saskaņā ar ICAO, Part-FCL prasībām un CAA procedūrām, kā rezultātā pieņemti 28 angļu valodas eksāmeni. 2020. gadā pilnveidot EMPIC programmas FCL moduļa operēšanā un GK LAL apliecību ar nepieciešamām kvalifikācijām sagatavošanā, atbilstoši Regulas (EK) Nr. 2018/1139 un Regulas (ES) 1178/2011, kā arī MK Noteikumu par GK LAL sertificēšanu Nr. 762/2018 prasībām līdz ar ko FCL modulis tika papildināts ar klāt nākušajām kvalifikācijas atzīmēm, pilnveidotas FCL, BFCL un SFCL apliecību sagataves. Mācību organizāciju EMPIC audita modulī ievadītas spēkā esošās regulas prasības.

Veikti mācību organizāciju (turpmāk - ATO) ikgadējie auditi, pēc sastādītā 2020. gada auditu un inspekciju plāna, kopā pārbaudītas 5 ATO saskaņā ar PART-FCL, J apakšdaļas prasībām viens no tiem klātienē un 4 attālināti līdz ar Covid-19 situāciju valstī. Apstiprināta viena jauna mācību organizācija SIA "GM Training" (ATO) (Sertifikāts: LVA.ATO.10) pirmreizējas sertificēšanas nodrošināta, kā arī sertificēta viena nacionālā mācību organizācija BBJT NTO (Sertifikāts LVA.NTO.03). Atbilstoši PART-FCL/ARA, ORA, nacionālajām prasībām un procedūrām un saskaņā ar uzraudzības programmu, inspektori veica uzraudzību 6 ATO, 3 NTO un 3 deklarētajās organizācijās. Apmācības uzraudzību notika organizācijās mācību procesa laikā, novērojot teorijas apmācības neklātienē, kā arī tika ņemta dalība mācību un pārbaudes lidojumos. Organizēta un nodrošināta trenāžieru FSTD uzraudzības, kā rezultātā veikti 4 klātienes auditi. Lidojumu instruktori un teorētisko zināšanu instruktori tika uzraudzīti saskaņā ar apstiprināto 3 gadu uzraudzības. Kā arī tika veiktas eksaminētāja uzraudzības pārbaudes. Apstiprinātajiem mācību kursiem gada laikā tika pieteiktas vairāk kā 20 izmaiņas jaunu kursu izveidei kā piemēram SIA Erivai (ATO) bija jauns robežsardzes helikoptera tips un TRI, AIR BALTIC" (ATO) instruktoru un IRI jauni kursi kā arī procesā ir PPL kurss, GMH ATPL kursu, kā arī visas regulas prasībās izmaiņas, kas saistītas ar UPRT, PBN.

2020. gadā Gaisa kuģu tehniskās apkopes personālam atbilstoši Komisijas 2014. gada 26. novembra Regulai (ES) Nr. 1321/2014 par gaisa kuģu un aeronavigācijas ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīguma uzturēšanu un šo uzdevumu izpildē iesaistīto organizāciju un personāla apstiprināšanu, Part 66 sadaļai izsniegtas 16 jaunas tehniskā personāla licences un grozītas 96 licences, kā rezultātā izvērtēta attiecīgo personu atbilstība apliecību izsniegšanai, papildināšanai, darbības termiņa pagarināšanai. Gaisa kuģu tehniskās apkopes personāla mācību organizācijās veikti 8 auditi t.sk. 3 pilni auditi plānotie. Izvērtētas un apstiprinātas 6 izmaiņas organizāciju dokumentācijā (MTOE). Iesākts process jaunas Part 147 mācību organizācijas (Air Baltic Training) apstiprināšanai.

Informācija par aviācijas personāla izsniegtajām apliecībām ir apkopota 3. tabulā.

Aviācijas personāla kategorijas	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gaisa kuģu lidojumu apkalpes locekļi:						
studentpiloti (SPL)	125	97	76	56	24	11
privātpiloti (PPL)	166	135	126	135	138	149
komercpiloti (CPL)	129	138	142	176	202	204
aviolīniju transporta piloti (ATPL)	260	285	312	319	355	372
lidotāji inženieri (F/EL)	22	23	24	24	24	23
lidotāji stūrmaņi (FNL)	2	-	-	-	-	
lidotāji radioteleфона operatori (FRTO)	-	-	-	-	-	
planiera piloti (GPL)	5	5	5	5	5	5
brīvā gaisa balona piloti (FBPL)	14	12	12	12	12	12
motodeltaplāna piloti (HG/HMG)	57	47	49	61	63	70
ārzemju piloti, kam izsniegti derīguma sertifikāti	12	5	22	5	5	3
Kopā :	783	747	768	793	828	849
Gaisa kuģu tehniskās apkopes personāls:						
Gaisa kuģu tehniskās apkopes personāla apliecības	236	258	399	443	442	446
Gaisa satiksmes vadības dispečeri:						
Sertificēti dispečeri kopā	92	91	87	95	91	91
Kvalifikācijas atzīmes:						
Pieejas gaisa satiksmes dispečeri	31	29	26	27	32	33
Gaisa satiksmes centra dispečeri	65	63	61	57	57	60
Torņa dispečeri	24	25	26	23	25	29
Kopā kvalifikācijas atzīmes:	120	117	113	107	114	122
Gaisa satiksmes dienesta operatori AFISO Liepājas FIC (LGS)	N/A	N/A	11	21	23	22

2.1.5. Aviācijas personāla veselības pārbaudes

Aviācijas medicīnas daļas galvenie uzdevumi atbilstoši Komisijas 2011. gada 3. novembra Regulai (ES) Nr. 1178/2011, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras attiecībā uz civilās aviācijas gaisa kuģa apkalpi atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 un Komisijas Regula (ES) 2015/340 (2015. gada 20. februāris), ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēm un sertifikātiem atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008, groza Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 923/2012 un atceļ Komisijas Regulu (ES) Nr. 805/2011, PART MED sadaļām ir aviācijas personāla medicīniskā stāvokļa rezultātu novērtēšana un medicīniskā atzinuma (veselības apliecības) izsniegšana, datu bāzes par aviācijas personāla veselības stāvokli uzturēšana, normatīvo aktu, kuri regulē civilās aviācijas medicīnas darbību īstenošana, inspekciju un auditu veikšana, kā arī preventīvo pasākumu izstrādāšanu varbūtējā apdraudējuma novēršanai. 2020. gadā

nodrošināta 6 aviācijas medicīnas ekspertu, 1 aviācijas medicīnas centra darbības uzraudzība. Saskaņā ar aviācijas veselības apliecību izsniegšanas, apturēšanas un atjaunošanas procedūru izsniegtas veselības apliecību izziņas 1165 personām.

Informācija par aviācijas personālam 2020. gadā izsniegtajām veselības apliecībām un medicīnas slēdzieniem ir apkopota 4. tabulā.

4.tabula

Aviācijas personāla kategorijas	2015	2016	2017	2018	2019	2020
I klases veselības apliecības	486	608	581	669	838	737
II klases veselības apliecības	78	83	61	90	81	91
III klases veselības apliecības	56	64	57	70	75	69
GKSAL veselības apliecības	255	354	360	380	419	268
Apturētas vai atteiktas veselības apliecības	11	19	52	58	167	27
Kopā:	886	1128	1111	1267	1580	1192
T.sk., sekundārās veselības pārbaudes	14	9	8	6	3	1
T.sk., saņemta no ārvalstīm medicīniskā informācija	95	103	132	133	149	128
T.sk., nosūtīta uz ārvalstīm medicīniskā informācija	87	135	119	157	183	120

2.1.6. Aeronavigācijas pakalpojumu drošuma uzraudzība

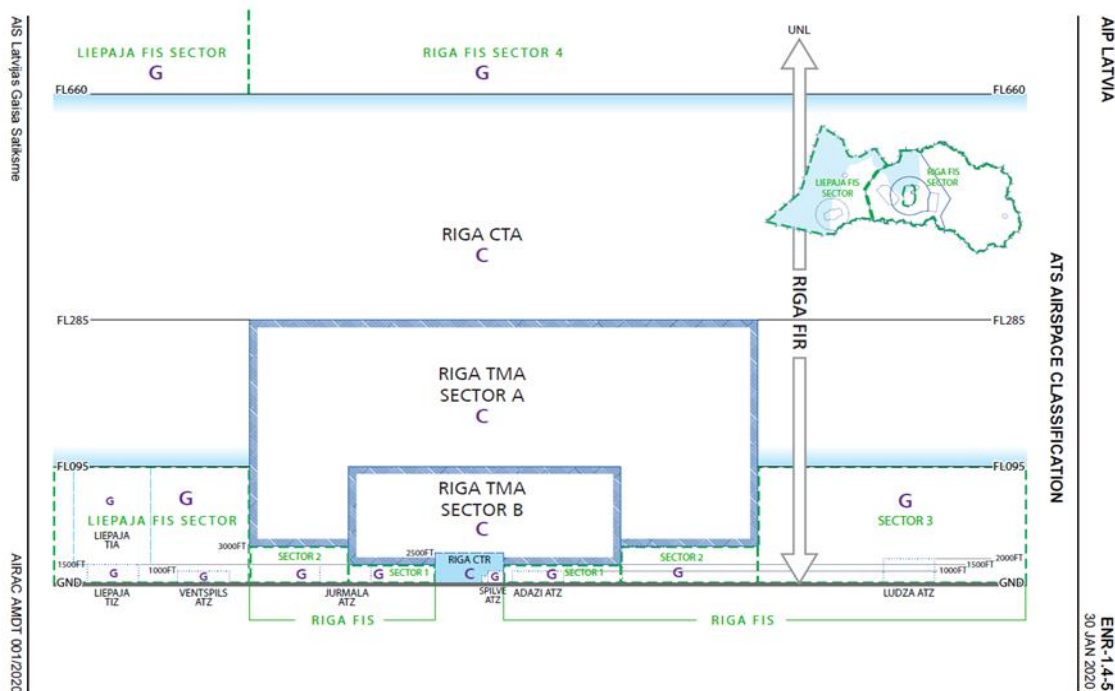
2020 gadā ANS daļa uzsāka īstenot uzraudzības plānā noteiktos uzdevumus, saskaņā ar 2017. gada 1. marta Regulas (ES) Nr. 2017/373, ar ko nosaka kopīgas prasības gaisa satiksmes pārvaldības/aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem un citu gaisa satiksmes pārvaldības tīkla funkciju nodrošinātājiem un to uzraudzībai, ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 482/2008, Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1034/2011, (ES) Nr. 1035/2011 un (ES) 2016/1377 un groza Regulu (ES) Nr. 677/2011 (turpmāk – regula 2017/373), prasībām un saistošajām EASA vadlīnijām un ieteikumiem. Līdz ar jauno prasību ieviešanu, tika veikta VAS “Latvijas gaisa satiksme”(LGS) sniegto pakalpojumu Gaisa telpas pārvaldībā un Gaisa satiksmes plūsmas pārvaldībā sertifikācija. Minētie pakalpojumi ir jauni sertificējami pakalpojumi, kuriem jau tika veikta tekošā uzraudzības pēc Eiropas Savienības un ICAO prasībām un standartiem. Abiem Latvijas Republikā nozīmētajiem aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem LGS un LVGMC regulas 2017/373 sertifikāti tika izsniegti 2020. gada decembrī, ņemot vērā Covid-19 situāciju valstī, kā arī tika nodrošināta pēc iespējas attālinātā uzraudzība.

2020. gada oktobrī EASA veica attālināto Latvijas aeronavigācijas un gaisa satiksmes pārvaldības standartizācijas inspekciju. Inspekcijas laikā tika identificētas 4 neatbilstības, kuras sasaistījās ar 2 aeronavigācijas pakalpojuma sniedzēja neatbilstībām. Līda 2020. gada beigām puse no identificētajām neatbilstībām tika nekavējoties novērstas un atlikušo neatbilstību novēršana tiek veikta saskaņā ar EASA pieņemto korektīvo darbību plānu. Kā viena no pozitīvajām iezīmēm jāidentificē ANSD uz risku bāzētās uzraudzības darba metodoloģija uzraudzības pasākumu plānošanai, ņemot vērā regulas 2017/373 prasības.

Uzraudzības funkcijas pildīja 7 darbinieki, pēc nepieciešamības piesaistot citu daļu darbiniekus padziļinātākai jautājumu izpētei un atbilstoši katras daļas kompetencei. Tāpat arī, tika veikta CAA personāla iekšējā apmācība un izmantotas attālināto mācību

iestādes, kuras piedāvāja Eirokontrolle un aktīvi tika turpināta dalība iepriekš plānotajās sanāksmēs ICAO, EASA, Borealis, Eirokontroles, NEFAB un citu platformās attālinātā formātā.

ANS daļa veic aeronavigācijas un gaisa satiksmes pārvaldības uzraudzību Rīgas Lidojumu informācijas rajonā, kas attēlots 1.attēlā.

1.att. aeronavigācijas un gaisa satiksmes pārvaldības uzraudzība Rīgas lidojumu informācijas rajonā.

2.1.6.1. Radiotehniskā aprīkojuma uzraudzība

Neskatoties uz 2020. gada sākumā Covid-19 pandēmijas uzliesmojumu visā pasaulē, Radiotehniskā aprīkojuma uzraudzības nodaļa (turpmāk-RTAUN) 2020. gadā turpināja veikt sakaru, navigācijas un novērošanas (turpmāk-CNS) pakalpojumu sniedzēju uzraudzību, t.sk. arī attiecībā uz lidojumu drošību (Safety), pamatojoties ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2017/373 (2017. gada 1. marts), ar ko nosaka kopīgas prasības gaisa satiksmes pārvaldības/aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem un citu gaisa satiksmes pārvaldības tīkla funkciju nodrošinātājiem un to uzraudzībai, ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 482/2008, Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1034/2011, (ES) Nr. 1035/2011 un (ES) 2016/1377 un groza Regulu (ES) Nr. 677/2011 (turpmāk - Regula 2017/373) prasībām. CNS pakalpojumu sniedzēju uzraudzība izpildīta saskaņā ar auditu un inspekciju veikšanas programmu gandrīz pilnā apmērā, atbilstoši Radiotehniskā aprīkojuma uzraudzības nodaļas inspekciju un auditu plāniem. Iepļānoti bija 4 auditi un 8 inspekcijas. Viena audita sfēra, kas netika auditēta ir Īpašās organizatoriskās prasības pakalpojumu sniedzējiem. Šis audits tika plānots kā daļa no kopējā ANS pakalpojumu sniedzēja pārvaldības sistēmas audita daļas. Tomēr ņemot vērā epidemioloģisko situāciju valstī un pandēmijas ierobežojošos pasākumus tika pieņemts lēmums atlikt šī audita izpildi līdz brīdim, kad epidemioloģiskā situācija uzlabosies. Īpaši ņemot vērā, ka visi pārējie uzraudzības pasākumi ir izpildīti un to laikā būtiski trūkumi netika atklāti.

Visu inspekciju un auditu laikā fiksēti 5 novērojumi un konstatētas sešas neatbilstības, kuras faktiski tika konstatētas audita laikā par Regulas 2017/373, Part-PERS sadaļu personāla apmācības un kompetences novērtēšanu. Lielākais izaicinājums veikto auditu laikā bija kopējā koordinācija starp dažādām jomām AIS-CNS-MET, tomēr, pateicoties ANS daļas darbinieku kopējai uz sadarbību verstu attieksmi, šis izaicinājums tika pārvarēts. CNS jomā tika fiksēta 1 neatbilstība.

EASA standartizācijas inspekcijas laikā neatbilstības CNS jomā netika konstatētas. Šīs inspekcijas jomā tika iekļauti arī jautājumi par Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 1079/2012, ar ko nosaka prasības balss sakaru kanālu atstatumam Eiropas vienotajā gaisa telpā, ieviešanu un tās prasību izpildi.

Ņemot vērā, ka 2020. gads bija pārejas gads, kad notika regulējuma maiņa, jo Regula 2017/373 atcēla vairākas iepriekšējās regulas un stājās spēkā pašā gada sākumā, t.i. 2020. gada 2. janvārī. Šī gada laikā notika krasa VAS „Latvijas Gaisa Satiksme” (LGS) procesu un procedūru pārskate. Šo procedūru izskatīšana un ar tām saistīto izmaiņu apstiprināšana bija liels izaicinājums, kurš notika visa gada garumā. Tikai gada beigās tika apstiprinātas ar drošumu saistīto izmaiņu LGS procedūras, kā to nosaka Regula 373.

2020. gadā CNS pakalpojumu sniegšanu Latvijā nodrošināja uzņēmuma VAS „Latvijas Gaisa Satiksme” (LGS) Tehniskā nodrošinājuma departaments. Atbilstoši ECAC ieviestajām prasībām, 2020. gadā LGS uzturēja minimālo lidojumu drošības līmeni virs robežas $1,55 \times 10^{-8}$ uz vienu lidojumu stundu un atbilstoši gada ziņojumam, par VAS „Latvijas gaisa satiksmes” ANS iekārtu darbību, CNS sistēmu akceptējamais pieejamības līmenis (MTBF) ir virs 99,7 % robežas. Sakaru sistēmu vidējā pieejamība 2020. gadā ir fiksēta virs 99,88 %, Navigācijas sistēmu – virs 99,81 %, bet Radiolokācijas sistēmu virs 99,89 %. Sakaru pieejamība un pilns transakcijas laiks (sakari pilots-dispečers) atbilst noteiktajam sakaru nodrošināšanas līmenim (RCP60), faktiski novērtējuma periodā tas ir 9,7 sekundes. Šāds sakaru nodrošināšanas līmenis, jau otro gadu pēc kārtas iekļaujas RCP 10 prasībās, tomēr tas ir vidējais cipars un pagaidām, jābūt piesardzīgiem šī cipara straujai maiņai, lai gan sakarā ar CPDLC ieviešanu, varētu šo prasību pārskatīt, ar nolūku pāriet no RCP60 uz mazāku RCP. 2020. gada laikā iekārtu darbības pārtraukumi izmantošanas laikā (pilnīgā atteice) netika konstatēti. Pakalpojumi vienmēr tika nodrošināti, arī atteicju gadījumos pārejot uz rezervi.

2020. gadā izsniegtas 3 jaunas Derīguma apliecības aviācijas radiotehniskā aprīkojuma iekārtām, kā arī tika pagarināti apliecību derīguma termiņi 7 iekārtām, pamatojoties ar MK noteikumu Nr. 620 "Noteikumi par sakaru, navigācijas un novērošanas iekārtām, kas izvietotas uz zemes, to drošības prasībām un tehnisko ekspluatāciju” prasībām. Papildus tika anulētas 4 iekārtu Derīgumu apliecības. Lai gan kopējais iekārtu izsniegto Derīgumu apliecību skaits samazinās, tomēr kopējais izmantojamo iekārtu skaits tikai palielinās no gada gadā, kas saistīts ar to, ka notiek vairāku iekārtu apvienošana vienā sistēmā vai objektā.

Gada laikā ir saņemti 24 paziņojumi par izmaiņām, kas saistītas ar lidojumu drošību CNS pakalpoju sniegšanā. Lai gan tikai neliela daļa no paziņotām izmaiņām tika saistīta ar ANS pakalpojumu sniedzēja pārvaldības procedūru izmaiņām, kā to prasa Regula 2017/373, šo izmaiņu izvērtēšana paņēma visvairāk laika. Bet no izmaiņām iekārtās, viens no lielākajiem izaicinājumiem bija TEAS sistēmas modernizācija. Šo sistēmu var uzskatīt par VAS “Latvijas gaisa satiksme” (turpmāk- LGS) “know-how”, lai gan šī sistēma nav tiešā

veidā iesaistīta ANS pakalpojumos, tomēr tā var būtiski samazināt atbildīgo dienestu apziņošanu avārijas vai nelaimes gadījumu situācijas Starptautiskajā lidostā “Rīga”. Tādēļ tālākā perspektīvā, attīstot šo sistēmu, LGS nāksies domāt par dziļāku šīs sistēmas izvērtēšanu, kas droši vien prasīs arī lielāku ieguldījumu un piepūli no mūsu puses. Vēl viena izmaiņa, kas raksturīga COVID-19 pandēmijas laikam ir LGS Tehniskā departamenta personāla samazināšana. Dotajos apstākļos tā ir saprotama, bet tālākā perspektīvā, LGS kā ANS pakalpoju sniedzējam var nākties izvērtēt savu resursu pietiekamību. Pārsvārā, visām izmaiņām tika piešķirts 5. apdraudējuma līmenis, lai gan dažām izmaiņām tika piešķirts arī 4. līmenis. Tas ir skaidrojams ar to, ka vairums izmaiņu vairs nav uzskatāmas par jaunām izmaiņām, bet kaut kas tāds pats vai līdzīgs jau tika veikts pēdējos, iepriekšējos gados.

Atgadījumu ziņā 2020.gads bija neparasts gads. Tas sākās ar to, ka janvāra sākumā Gaisa satiksmes vadības (GSV) operatīvās vadība telpā notika vairākkārtēja ATRACC sistēmas darba staciju vairākkārtēja restartēšana. Sliktākais šajā situācija bija tas, ka ATRACC tehniskajam personālam uz dubultās testa sistēmas neizdevās nomodulēt tādu pašu situāciju, pie šīs problēmas risināšanas tika piesaistīti arī ATRACC sistēmas ražotāji, kas laboja sistēmas programatūras kodu. Rezultātā, tāda situācija vairs nebija atkārtojusies, vismaz līdz gada beigām. Šis atgadījums kārtējo reizi parāda, ka gaisa satiksmes vadības sistēmas paliek tik smalkas un sarežģītas, ka to bojājuma gadījumā ir ārkārtīgi grūti atrast bojājuma avotu. Bet līdz ar Covid-19 pandēmijas iestāšanos un ar to saistīto ierobežojumu ieviešanu, marta otrajā pusē un aprīļa sākuma bija vairākas nedēļas, kad vispār netika fiksēti atgadījumi. Tas saistīts ar to, ka bija strauji krities lidojumu skaits, un nostrādāja princips – drošākās debesis ir tās kurās nav neviena lidojuma.

Kopumā, no radiotehniska aprīkojuma viedokļa, 2020. gads bija pietiekami stabils, lielākais iespaids uz sistēmu attīstību, darba organizēšanu un veikšanu notika no Covid-19 pandēmijas puses un ar tās ietekmi saistītajiem ierobežojumiem.

2.1.6.2. Gaisa satiksmes pārvaldības uzraudzība

2020. gadā Gaisa satiksmes pārvaldības nodaļa (turpmāk – GSPN), sadarbībā ar pārējām ANS daļas iesaistītajām nodaļām, izskatīja ap 51 dažāda rakstura gaisa satiksmes pārvaldības izmaiņu pieteikumus ar saistošajiem LGS izmaiņu drošuma novērtējumiem, kas tika veikti arī Nacionālo bruņoto spēku, Valsts Robežsardzes vajadzībām un paaugstināta riska bezpilota gaisa kuģu lidojumiem Latvijas gaisa telpā. Gaisa telpas pārvaldības uzraudzības ietvaros tika izskatīti ap 300 dažāda rakstura gaisa telpas struktūras izmaiņu un gaisa telpas izmantošanas pieprasījumi, ieskaitot bezpilota gaisa kuģa gaisa telpas izmantošanas pieprasījumi, speciālo aviācijas darbu pieteikumi un augstas intensitātes objektu apgaismošanas pieteikumi.

2020. gada drošuma uzraudzības programmas ietvaros, tika veikti kopā 2 auditi un Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju, dispečeru apmācību organizācijās. Ņemot vērā pandēmijas ārkārtas situāciju, tika veikta koordinācija ar Valsts Robežsardzi, VAS “Latvijas gaisa satiksme” un Satiksmes ministriju par atbilstošas gaisa telpas izmantošanas informācijas nodrošināšanu dažādu epidemioloģisko ierobežojumu dēļ.

Aeronavigācijas darbības uzlabošanas programmas ietvaros, kopā ar Ziemeļvalstu funkcionālā bloka (NEFAB) uzraudzības iestāžu pārstāvjiem tika sagatavots un iesniegts

Eiropas komisijai 2018. gada monitoringa ziņojums par Latvijas ANS darbības uzlabošanas plāna izpildi.

Turpinot darbu pie iekšējo uzraudzības procesu uzlabošanas atbilstoši regulas 2017/373 prasībām, 2020.gadā tika veikti uzlabojumu Aeronavigācijas daļas ATM/ANS uzraudzības rokasgrāmatā, fokusējoties uz integrētākiem aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju uzraudzības procesiem ANS daļas ietvaros.

GSPN nodaļas personāls uzturēja kvalifikāciju turpmākās apmācības kursus Eirokontroles ANS Institutā iespēju robežās attālinātā formātā. Sadarbībā ar kaimiņvalstu uzraudzības iestādēm GSPN personāls piedalījās EASA uzraudzības iestāžu drošuma un ANS darbības uzlabošanas darba grupās un ANS/ATM EASA rīkotajās standartizācijas sanāksmēs un ICAO EASPG darba grupās attālinātā formātā.

Gaisa telpas funkcionālo bloku sadarbības ietvaros, GSPN organizēja vienu attālināto sanākumi NEFAB ietvaros, galvenokārt par uzraudzības pieredzes apmaiņu un pandēmijas ietekmi uz ANSP kopīgi aizsāktajiem projektiem. Tāpat arī tika nodrošināta dalība 7 valstu uzraudzības iestāžu attālinātajā sanāksmē un Borealis industriālās partnerības 9 valstu uzraudzības sanāksmē.

Eirokontroles informācijas apmaiņas kampaņā “A European Network of U-space Demonstrators webinar” tika sniegta prezentācija ieinteresētajām pusēm no Eiropas un citām pasaules valstīm par Latvijas CAA pieredzi Rīgas CTR novērtējuma izstrādē bezpilota gaisa kuģu lidojumu veikšanai.

2.1.6.3. Aeronavigācijas informācijas pakalpojumu sniedzēja uzraudzība un citas aktivitātes.

CAA nodrošina aeronavigācijas informācijas sagatavošanas un izplatīšanas valsts uzraudzību saskaņā ar Komisijas Regulas Nr.2017/373 prasībām. Uzraudzības funkciju veikšana VAS "Latvijas gaisa satiksme" nodrošināto aeronavigācijas informāciju produktu un pakalpojumu (AIS) nodrošināšanā tika veikta saskaņā ar 2020. gada auditu un inspekciju plānu, saskaņā ar kuru tika veikts attālināts AIS pakalpojuma audits, t.sk., plaša apjoma dokumentācijas (procedūru, rokasgrāmatu u.c.) izskatīšana un darbības auditēšana, lai pārliecinātos par organizācijas atbilstību Komisijas 2010. gada 26.janvāra Regulas (ES) Nr.73/2010, ar ko nosaka prasības attiecībā uz aeronavigācijas datu un aeronavigācijas informācijas kvalitāti vienotajā Eiropas gaisa telpā un Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.487 „Aeronavigācijas informācijas sagatavošanas un izplatīšanas kārtība” (turpmāk – noteikumi Nr. 487) prasībām. Saskaņā ar Komisijas Regulas Nr.2017/373 PART-PERS prasībām pirmo reizi tika veikts VAS “Latvijas gaisa satiksmes” aeronavigācijas informācijas pakalpojumu sniedzēja ATSEP personāla audits. Ievērojot Komisijas Regulas (ES) Nr. 73/2010 un Ministru Kabineta 2013. gada 15.oktobra noteikumu Nr. 1112 “Gaisa kuģu lidojumu procedūru izstrādes, validēšanas, apstiprināšanas un uzturēšanas kārtība” prasības” (turpmāk – noteikumi Nr.1112), tika veikts Latvijas gaisa satiksmes lidojumu procedūru dizaina izstrādes pakalpojuma audits. Kā arī tika veikts aeronavigācijas datu ģenerētāja, VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga””, darbības atbilstības Komisijas Regulas Nr.73/2010 un noteikumu Nr.487 prasībām uzraudzības audits.

Atbilstoši noteikumu Nr.487 prasībām, 2020. gada laikā tika īstenota VAS “Latvijas gaisa satiksme” AIS pakalpojumu sniedzēja nodrošināšana ar aeronavigācijas informāciju par

izsniegtajām gaisa telpas izmantošanas atļaujām un informāciju, kuru nepieciešams izplatīt gaisa telpas lietotājiem, lai nodrošinātu gaisa kuģu lidojumu drošumu, kā arī tika saskaņotas izmaiņas VAS "Latvijas gaisa satiksmes" noslēgtajās formālajās vienošanās ar aeronavigācijas datu ģenerētājiem, kuri atbildīgi par ar drošumu saistītu aeronavigācijas datu un aeronavigācijas informācijas sniegšanu publikācijai. 2020.gadā intensīvi turpināja norisināties darbs pie aeronavigācijas informāciju, kas nepieciešama bezpilota gaisa kuģu lidojumu veikšanai, nodrošināšanas jautājumu turpmākas risināšanas, kā arī veiktas darbības, lai saskaņā ar Ministru kabineta 2019.gada 13.augusta noteikumu Nr. 368 "Kārtība, kādā veicami bezpilota gaisa kuģu un cita veida lidaparātu lidojumi" (turpmāk – noteikumi Nr.368) prasībām, VAS "Latvijas gaisa satiksmei" būtu iespējams nodrošināt informāciju bezpilota gaisa kuģu lietotājiem atsevišķā, vienkārši saprotamā, elektroniski pieejamā aeronavigācijas informācijas publikācijas produkta veidā. Tādējādi gaisa telpas lietotājiem tika nodrošināti aeronavigācijas dati un aeronavigācijas informācija, kas nepieciešama gaisa kuģu lidojumu drošumam.

Ievērojot Ministru Kabineta 2013. gada 15.oktobra noteikumu Nr. 1112 "Gaisa kuģu lidojumu procedūru izstrādes, validēšanas, apstiprināšanas un uzturēšanas kārtība" prasības, kas tika izstrādātas, lai nodrošinātu ICAO Doc. 9906 ieviešanu, 2019. gadā tika nodrošināts, lai gaisa kuģu lidojumu procedūru izstrādē tiktu ievērota noteiktā to izstrādes un validēšanas kārtība, kā arī atbilstoša procedūru apstiprināšanas kārtība.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas Direktīvas 2008/101/EK, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai aviācijas darbības iekļautu Kopienas siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, tika nodrošināti likumā "Par Piesārņojumu" un Ministru kabineta 2013.gada 9.jūlija noteikumos Nr.366 "Noteikumi par aviācijas darbību dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā" noteikto prasību ievērošana attiecībā uz gaisa kuģu radītajām emisijām, t.i., emisiju tirdzniecības shēmas ieviešanas darbībā, kā arī nepārtraukta tās funkcionalitātes uzraudzība. 2020.gadā Civilās aviācijas aģentūra saņēma, izskatīja un apstiprināja Latvijas kā administrējošās dalībvalsts atbildībā esošo gaisa kuģu operatoru emisijas ziņojumus par 2019.gadu, kā arī izskatīja un apstiprināja to iesniegtās izmaiņas emisijas monitoringa plānos. 2020.gadā, ievērojot ICAO 16.pielikuma 4.sējuma prasības, tika ziņoti ICAO CORSIA sistēmā Latvijas kā administrējošās dalībvalsts atbildībā esošo gaisa kuģu ekspluatantu emisiju ziņojumu dati.

2.1.6.4. Meteoroloģisko pakalpojumu sniegšanas uzraudzība un citas aktivitātes.

CAA ir izveidota pastāvīgās uzraudzības sistēma par aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju atbilstību Komisijas 2017. gada 1. marta Īstenošanas regulas (ES) 2017/373, ar ko nosaka kopīgas prasības gaisa satiksmes pārvaldības/aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem un citu gaisa satiksmes pārvaldības tīkla funkciju nodrošinātājiem un to uzraudzībai, ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 482/2008, Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1034/2011, (ES) Nr. 1035/2011 un (ES) 2016/1377 un groza Regulu (ES) Nr. 677/2011, prasībām. Aeronavigācijas daļas auditu un inspekciju programmas ietvaros 2020. gadā tika veikti trīs uzraudzības auditi un viena inspekcija meteoroloģisko pakalpojumu sniedzēju organizācijās: VAS "Latvijas gaisa satiksme" un VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs". Pamatojoties uz 2020. gada 17. jūnija CAA iekšējā rīkojumā Nr. 01-1/19 "Par uzraudzības funkciju nodrošināšanu pēc ārkārtējās situācijas termiņa beigām" noteikto, ka

uzraudzības īstenošanā (sākotnējo un plānoto auditu veikšanai, izmaiņu apstiprināšanai) nepieciešams maksimāli izmantot uzraudzības metodes, kuru veikšanai nav nepieciešama fiziska atrašanās organizāciju darbības vietās, audits VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" 2020.gada septembrī tika veikts attālināti, izņemot Aviācijas prognožu nodaļas darbības pārbaudi, kuru viens auditors veica klātienē. 2020. gada beigās sakarā ar Latvijā ieviestajiem epidemioloģiskās drošības pasākumiem Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai uzraudzības inspekcija VAS "Latvijas gaisa satiksme" Meteoroloģiskajā nodaļā un Brīfinga nodaļā jau veikta pilnībā attālināti (platformā MS Teams). Pierādījumi tika gūti, intervējot pakalpojumu sniedzēja personālu videokonferences režīmā un pārbaudot pa e-pastu saņemtos dokumentāros pierādījumus. Inspekcijā iegūtie pierādījumi liecināja, ka līdzīgi kā iepriekšējos gados, lidlaukā "Rīga" tiek saglabāti meteoroloģisko elementu novērošanas un meteoroloģiskā aprīkojuma ekspluatācijas augsti standarti.

Ievērojot Ministru kabineta 2013. gada 20. augusta noteikumu Nr.620 "Noteikumi par sakaru, navigācijas un novērošanas iekārtām, kas izvietotas uz zemes, to drošības prasībām un tehnisko ekspluatāciju" prasības, Civilās aviācijas aģentūra izsniedza jaunu automātiskās meteoroloģisko novērojumu sistēmas "AviMet" ekspluatācijas derīguma apliecību VAS "Latvijas gaisa satiksme" 2020. gada modernizācijas sistēmas "AviMet" projekta ietvaros lidlaukā "Liepāja". Tika pagarināts lidlaukā "Ventspils" uzstādītās automātiskās meteoroloģisko novērojumu sistēmas "AW-11" iekārtu ekspluatācijas derīguma apliecības termiņš.

2020. gadā meteoroloģisko pakalpojumu sniedzēji paziņoja par vairākām plānotajām izmaiņām savās funkcionālās sistēmās. Aeronavigācijas daļa, balstoties uz atlases kritērijiem izmaiņu pārskatīšanai, veica trīs izmaiņu drošuma argumentu izvērtējumus. Visu citu paziņoto izmaiņu ieviešana un uzturēšana tika izvērtēta uzraudzības auditu un inspekciju laikā.

Atbilstoši Čikāgas Konvencijas 3. pielikuma "Meteoroloģiskie pakalpojumi starptautiskajai aeronavigācijai" standartam un Regulas (ES) 2017/373 V pielikuma "Part-MET" prasībām par digitālā IWXXM formāta izmantošanu meteoroloģisko pakalpojumu sniedzēji no 2020. gada 5. novembra uzsāka papildus burtciparu TAC (Traditional Alphanumeric Code) formātam izplatīt meteoroloģisko informāciju (METAR ziņojumi, TAF prognozes, SIGMET un AIRMET informācija) arī digitālā IWXXM formātā.

Starptautiskās mācības "VOLCEX20", kas paredzēja Islandes vulkāna izvirduma imitāciju ar vulkānisko pelnu izplatību Ziemeļeiropas reģiona gaisa telpās, tika atceltas pandēmijas COVID-19 dēļ. Plānots, ka 2021. gadā mācības "VOLCEX" arī imitēs Islandes vulkāna izvirdumu un Latvijas spēlētāji (aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji, aviosabiedrības un Civilās aviācijas aģentūra), kas pēdējo reizi piedalījās VOLCEX mācībās 2018.gadā, varēs testēt ārkārtas rīcības plānā noteikto procedūru efektivitāti vulkānisko pelnu ietekmes gadījumam Rīgas Lidojumu informācijas rajonā.

Meteoroloģiskā nodrošinājuma uzraudzības inspektore turpināja dalību ICAO EASPG Meteoroloģijas grupas (METG) un METG speciālās grupas darbā, sniedza savu ieguldījumu 7 valstu uzraudzības iestāžu MET ekspertu grupā (speciālā darba grupa, kas ir izveidota 2018. gada beigās jautājumu risināšanai saistībā ar jaunās Īstenošanas regulas (ES) 2017/373 prasību ieviešanu 2020. gada 2. janvārī un meteoroloģisko pakalpojumu sniedzēju kopīgo projektu izpildi NAMCON konsorcijs ietvaros), kā arī piedalījās EASA iniciētajā konsultācijas procesā saistībā ar Regulas (ES) 2017/373 V pielikuma "Īpašās prasības meteoroloģisko pakalpojumu sniedzējiem (Part-MET)" grozījumu projektu, kas tika izstrādāts

2.1.7. Aviācijas drošības kontroles pasākumu kvalitātes uzraudzība

Aviācijas drošības pasākumu atbilstības un kvalitātes uzraudzību lidostās, lidsabiedrībās, kā arī uzņēmumos, kas saistīti ar civilās aviācijas gaisa pārvadājumu drošības uzturēšanu, veica Aviācijas drošības daļa. Kontroles pamatā bija tie drošības pasākumu kritēriji un prasības, kuru uzlabošanu civilās aviācijas drošības jomā nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes regula (EK) Nr.300/2008 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas drošības jomā un Komisijas Regula (ES) Nr.2015/1998 ar ko nosaka sīki izstrādātus pasākumus kopīgu pamatstandartu īstenošanai aviācijas drošības jomā. Lai nodrošinātu regulu izpildi civilās aviācijas drošības jomā, saskaņā ar inspekciju, apsekojumu un testu grafikiem, tika kontrolētas aviācijas drošības uzturēšanas procedūras un ieviestie drošības pasākumi, kas saistās ar pasažieru un to bagāžas drošības kontroli, kravu pārvadājumu drošības kontroli, personu piekļuves kontroli lidostu kontrolējamās teritorijās un gaisa kuģu aizsardzību. 2020. gadā veikti sekojoši drošības uzraudzības pasākumi lidostās un civilās aviācijas lidlauku ekspluatantu darbībā:

- VAS "Starptautiskā lidostas "Rīga"" - 3 inspekcijas un 1 apsekojums, Lidostā "Liepāja" veiktas 3 inspekcijas, kā arī veiktas 9 inspekcijas vispārējās nozīmes aviācijas sertificētos lidlaukos (Ludza AVP, Čiekuri, Limbaži, Kļauģu muiža, M Sola, Ādaži, Ventspils, Nogale, Cēsis) un 2 apsekojumi (Old City, Ikšķile)
- Veiktas 3 aviodrošības uzraudzības inspekcijas aviokompānijās: tajā skaitā A/S "Air Baltic Corporation", SIA "SmartLynx Airlines", A/S "Raf-Avia";
- Veikti 2 uzraudzības pasākumi par aviācijas drošības noteikumu ievērošanu uzņēmumos, kas sniedz aeronavigācijas pakalpojumus, atbilstoši apstiprinātajam plānam veikts 1 audīts VSIA "Latvijas Vides un meteoroloģijas centrs";
- Veikts sekojošs oficiālo kravu aģentu aviodrošības uzraudzības pasākumu skaits: SIA "AG Handling" -1, SIA "Aviation services" - 1 inspekcija, SIA "Baltijas Kravu Centrs" - 1 inspekcija, SIA "Aviation Cargo Transit services" (ACTS) – 1 inspekcijas, SIA "Kool" - 1 inspekcija un 1 audīts, SIA "DHL Latvia" - 1 inspekcija, SIA "TNT Latvia" - 1 inspekcija, SIA „EKL/LS” (UPS) - 1 inspekcija, VAS "Latvijas pasts" 1 inspekcijas, SIA "Augusta 7"- 1 inspekcija, SIA "Kreiss" - 1 inspekcija un 12 oficiālo kravu aģentu aviodrošības testu sērijas ;
- Norādītajā laika posmā Aviācijas drošības daļā tika sertificēti šāds aviodrošības personāls: Aviodrošības vadītāji -7; Aviodrošības kvalitātes uzraudzības vadītāji - 7 Aviodrošības instruktors – 14;
- Veikta uzraudzība par aviācijas drošības noteikumu pildīšanu, kas jāievēro tiesību subjektiem, kuri lidostu kontrolējamā teritorijā veic komercdarbību. Kā rezultātā veikts sekojošs uzraudzības pasākumu skaits: Aero Caterins services Latvija- 1 inspekcija un 1 tests, SIA Havas Latvia - 1 inspekcija, SIA Sky Clean - 1 inspekcija;
- bīstamo kravu uzraudzības jomā tika veikta no Ārlietu ministrijas un Satiksmes ministrijas saņemto pārlidojumu atļauju ar bīstamo kravu pieprasījumu izskatīšana un atzinumu sagatavošana. 2020. gadā tika sagatavoti 47 atzinumi par pārlidojumiem ar bīstamo kravu atbilstību Konvencijas "Par civilo aviāciju" DOC 9284 "Tehniskās instrukcijas drošai kravas pārvadāšanai ar gaisa transportu" izņēmuma gadījuma nosacījumiem. Apstiprināti bīstamo

kravu instruktori: SIA Smartlynx Airlines - 10; SIA "BE SMART" - 1; SIA "TNT" - 1. Apstiprinātas apmācību programmas: A/S "Air Baltic" - 1, SIA "BE SMART" - 5, VAS Latvijas Pasts - 3;

- tika izskatītas uz apstiprinātās 17 aviācijas uzņēmumu aviācijas drošības programmu, 8 aviācijas drošības apmācību programmu (kā Aviodrošības programmas sastāvdaļas);

- Veikts sekojošs inspekciju skaits ārvalstu aviokompānijās - 4, tajā skaitā Lufthansa-1; Finnair-1; Eleron-1; Rossiya-1;

- tika veikti plānotie uzraudzības pasākumi kibernetiskajā drošībā. Liepājas lidostas (LPX) 1 - inspekcija, SIA Smartlynx Airlines 1 - inspekcija, kā arī tika apzināta situācija arī citos uzņēmumos. Ņemot vērā Covid-19 bija iespēju veikt tikai attālinātās, dokumentālās inspekcijas: Rīgas lidostā (RIX), LGS, kā arī lidostā "Rīga" 2020. gadā darbu sākušajā Valsts robežsardzes automatizētās robežpārbaudes sistēmas vārtu ABC pārbaudes, kas nav pietiekami kibernetiskās drošības pilnvērtīgai uzraudzībai, līdz ar ko klātienes inspekcijas tiks ielānotas un veiktas tūlīt pēc ārkārtas situācijas atcelšanas 2021.gadā;

- Latvijā reģistrēto gaisa kuģu ekspluatantu aviodrošības risku novērtējums lidojumiem trešajās valstīs tika veikti A/S Air Baltic Corporation - 3 vērtējumi par kravu pārvadājumiem no trešajām valstīm - Ukraina, AAE, Uzbekistāna, Latvijas atbildībā esošie ACC3: "Eleron" Aviation - Ukrainas pārvadātājs - 5 lidostas, 2 Gruzijas pārvadātāji "Geo Sky" un "TCA" - pa vienai lidostai;

- tika turpināta jautājuma izpēte par gaisa kuģu apkalpju identifikācijas apliecību izsniegšanas kārtības atbilstību ICAO Konvencijas 9. pielikuma prasībām, kas ļautu Latvijas aviokompāniju apkalpes locekļiem izmantot apkalpju identifikācijas apliecības kā vīzu aizstājošu dokumentu, iekļūšanai valstī darba pienākumu veikšanai. Jautājums tika izskatīts Nacionālās civilās aviācijas drošības komisijas sanāksmē, kurā tika pieņemts lēmums par nepieciešamo likumdošanas un administratīvo izmaiņu veikšanu turpmākajā laika periodā.

2.1.8. Bezpilota gaisa kuģu, Eiropas Savienības lietu un starptautisko attiecību daļa

Bezpilota gaisa kuģu, Eiropas Savienības lietu un starptautisko attiecību daļa 2020. gada atskaites periodā ir veikusi šādas darbības:

- Notika trīs EASA Komitejas sēdes viena klātienē, divas attālināti. Sadarbībā ar citām iesaistītajām daļām tika izvērtēti darba dokumenti, nepieciešamības gadījumā tika sagatavoti un EK un EASA nosūtīti LV komentāri, kā arī pausts viedoklis EASA Komitejas sēdē;

- SES Komitejā tika nodrošināta CAA pārstāvība (aizvietotāja statusā) visās atskaites periodā notikušajās SSC sēdēs, kas notika attālināti. Sadarbībā ar ANS un citu CAA daļu ekspertiem tika izvērtēti darba dokumenti no CAA kompetences viedokļa, nepieciešamības gadījumā sniedzot viedokli Satiksmes ministrijas Aviācijas departamenta direktoram kā SSC dalībnieki;

- Nodrošināta un koordinēta CAA pārstāvība Padomes Aviācijas darba grupas sēdēs CAA kompetences jautājumos, kur sadarbībā ar citām iesaistītajām daļām tika izvērtēti CAA kompetencē esošie Padomes Aviācijas darba grupā izskatāmie jautājumi, kas saskaņā ar noteikto kārtību, tika nosūtīti ministrijas AD un ESLKD. Sagatavoti rakstiskie komentāri par SES2+, kas tika nosūtīti ministrijai un tika iesniegti EK. Liels īpatsvars jautājumu saistīti ar Covid-19 ietekmi uz aviācijas nozari;

- Tika izstrādāta nacionālā pozīcija par SES2+ ietverto ieceri EASA sastāvā izveidot PRB; pozīcija par aviācijas drošuma lidotspējas aspektiem saistībā ar Brexit pārejas perioda beigām, kā arī pozīcija par ES un ICAO pasākumu salāgošanu saistībā ar Covid-19;

- Saistībā ar bezpilota gaisa kuģu uzraudzību atskaites periodā tika nodrošināta :

2020. gadā tika veikti grozījumi likumā "Par aviāciju", kas pieņemti 2020. gada 23. novembrī un stājās spēkā 2021. gada 1. janvārī aptverot vairākus aktuālus nacionālās kompetences jautājumus un paredzot virkni jaunu deleģējumu bezpilota gaisa kuģu jomas Ministru kabineta noteikumu izstrādei. Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi, kā arī to, ka bezpilota gaisa kuģu joma ir integrēta civilās aviācijas sistēmas sastāvdaļa, likuma "Par aviāciju" grozījumos, kā kompetentā iestāde par bezpilota gaisa kuģu lidojumu drošuma un drošības aspektiem tika nozīmēta CAA. Tas aptver jautājumus, kas saistīti ar bezpilota gaisa kuģu sistēmas ekspluatāciju un personāla kvalifikāciju, bezpilota gaisa kuģu un bezpilota gaisa kuģu sistēmas ekspluatantu reģistru, bezpilota gaisa kuģu lidojumiem gaisa kuģu modeļu klubu vai apvienību ietvaros, Latvijas Republikas gaisa telpas izmantošanu bezpilota gaisa kuģu lidojumiem, kā arī bezpilota gaisa kuģu lidojumu drošuma uzraudzības aspektus. Grozījumu likumā "Par aviāciju" izstrādē tika iesaistīts plašs nozares un ministriju pārstāvju skaits, tika ņemti vērā paustie komentāri, kā arī pēc iespējas tika sniegts atbalsts organizācijām savstarpējai komunikācijas veicināšanai.

Komisijas 2019. gada 24. maija Īstenošanas Regulu (ES) 2019/947 par bezpilota gaisa kuģu ekspluatācijas noteikumiem un procedūrām (turpmāk Īstenošanas regula Nr.2019/947) stājās spēkā 2019.gada 1.jūlijā, to bija paredzēts piemērot gadu pēc tās stāšanās spēkā (no 2020. gada 1. jūlija), minētie piemērošanas termiņi tika atlikti uz sešiem mēnešiem saistībā ar Covid-19 pandēmiju. Regula Nr. 2019/947 stājās spēkā 2020. gada 31. decembrī. Virknei regulas Nr.2019/947 tiesību normu, kuru ieviešana ir laikietilpīga un pakļauta konkrētām procedūrām, ir noteikts pārejas periods līdz diviem gadiem, ņemot vērā konkrētās prasības būtību. Līdz 2023. gada 12. septembrim tiks pieņemta virkne jaunu Eiropas Savienības līmeņa tiesību aktu par bezpilota gaisa kuģiem, tostarp – tehniskie standarti.

2020. gadā CAA izstrādāja un turpina pilnveidot Civilās aviācijas aģentūras e-pakalpojumu portālu e.caa.lv (turpmāk-portāls). Portālā jāreģistrējas visiem bezpilota gaisa kuģu ekspluatantiem, kas plāno veikt lidojumus ar bezpilota gaisa kuģi, kura kopējā pacelšanās masa ir 250 g un vairāk vai tas aprīkots ar sensoru, kurš spēj nolasīt personu datus (piemēram, videokameru), savukārt tāda bezpilota gaisa kuģa īpašnieks, kura konstrukcija ir jāsertificē, portālā reģistrē bezpilota gaisa kuģi. Vienlaikus tika turpināts darbs pie Civilās aviācijas mājas lapas sadaļas uas.caa.lv, to aktualizējot atbilstoši Eiropas regulējumam bezpilota gaisa kuģu jomā.

Līdz ar tehnoloģiju attīstību, katru gadu strauji pieaug pieprasīto bezpilota gaisa kuģu lidojuma atļauju skaits. 2019. gadā tika izsniegtas 135 atļaujas, turpretim 2020. gadā 130 īstermiņa un 70 ilgtermiņa paaugstināta riska lidojuma atļaujas.

2020. gadā 269 personas nokārtoja tālvadības pilotu klātienes teorētisko zināšanu un 135 personas nokārtoja tālvadības pilotu praktisko prasmju pārbaudi, savukārt attālinātu tālvadības pilotu teorētisko zināšanu pārbaudi 2020. gadā nokārtoja 229 personas.

2020. gadā CAA izskatīja 50 administratīvā pārkāpuma lietas par neatbilstošu bezpilota gaisa kuģu pilotēšanu.

Ņemot vērā bezpilota gaisa kuģu jomas aktualitāti 2020. gadā tika veikta pastāvīga komunikācija ar bezpilota gaisa kuģu jomas saistītām organizācijām un individuālām

personām par tām interesējošiem jautājumiem. 2020. gadā tika organizēti vairāki tiešsaistes semināri par regulas Nr.2019/947 prasību īstenošanu un Ministru kabineta 2019. gada 13. augusta noteikumu “Kārtība, kādā veicami bezpilota gaisa kuģu un cita veida lidaparātu lidojumi” pārejas periodu.

2.1.9. Ārējo normatīvo aktu projektu un to grozījumu izstrāde

CAA pārskata gadā tika sagatavoti 6 ārējo normatīvo aktu grozījumu projekti un 2 normatīvo aktu projekti iesniegšanai un apstiprināšanai Ministru kabinetā :

1. Ministru kabineta rīkojuma projekts "Par valsts aģentūras „Civilās aviācijas aģentūra” 2021.gada budžeta apstiprināšanu”;

2. Ministru kabineta noteikumu projekts” “Kārtība, kādā noteiktas pasažieru kategorijas atbrīvo no lidostas drošības pārbaudes” , pieņemti Ministru kabineta 2020.gada 14. aprīļa noteikumi Nr.211;

3. Grozījumi likumā “Par aviāciju” attiecībā uz bezpilota gaisa kuģiem, pieņemti: 23.11.2020., stājas spēkā: 01.01.2021.

4. Grozījumi likumā “Par aviāciju” (57.1 pants Iepriekšējās darbības pārbaude) stājas spēkā: 31.12.2020.

5. Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 12. janvāra noteikumos Nr. 26 "Gaisa telpas pārvaldības kārtība, gaisa telpas struktūra un tās mainīšanas kārtība" grozīts ar Ministru kabineta 2020. gada 21. aprīļa noteikumiem Nr. 277;

6. Grozījumi Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumos Nr.1041 „, Noteikumi par gaisa kuģu ekspluatācijas ierobežojumiem lidlaukos atbilstoši vides aizsardzības prasībām” grozīts ar Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumiem Nr. 768;

7. Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 24.septembra noteikumi Nr.999 “Valsts aģentūras "Civilās aviācijas aģentūra” publisko maksas pakalpojumu cenrādis” Grozīta ar Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumiem Nr. 794;

8. Grozījumi Ministru kabineta 2015.gada 3.novembra noteikumos Nr.634 “Ziņošanas kārtība par atgadījumiem civilajā aviācijā”, grozīta ar Ministru kabineta 2020. gada 11. augusta noteikumiem Nr. 510.

3. Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 11.marta Direktīvas 2009/12/EK par lidostas maksām prasību izpilde

Tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 11.marta Direktīvas 2009/12/EK par lidostas maksām ir iekļautas Ministru kabineta 2011.gada 5.jūlija noteikumos Nr.540 "Lidlaukā sniegto pakalpojumu maksas noteikšanas un mainīšanas kārtība".

Pārņemot Direktīvas prasības, šajos noteikumos ir noteikti vienoti principi, saskaņā ar kuriem iekasē lidostas maksas, nodrošinot, ka:

- lidostas maksu aprēķināšana ir pārredzamāka;
- lidostas, piemērojot lidostas maksas, nediskriminē gaisa pārvadātājus;
- tiek nodrošinātas regulāras konsultācijas starp lidostām un gaisa pārvadātājiem;
- tiek izveidota neatkarīga uzraudzības iestāde, kurai jāizšķir strīdi starp lidostām un gaisa pārvadātājiem par lidostas maksu lielumu un citu nosacījumu ievērošanu.

3.1. Lidlauki, lidlauku maksas, uz ko attiecas regulējums

Šajos noteikumos noteiktā kārtība ir jāattiecinā uz lidlaukiem, kuros gada laikā apkalpoto pasažieru skaits pārsniedz piecus miljonus, vai, ja tādu nav, uz lidlauku ar lielāko pasažieru skaitu. Ņemot vērā minētos nosacījumus, pašreiz šie noteikumi regulē lidlauka maksu noteikšanas un mainīšanas kārtību tikai Starptautiskajā lidostā "Rīga" (turpmāk – lidosta "Rīga"). Pašlaik noteikumu prasības tiek attiecinātas uz šādām lidlauka pakalpojumu maksām:

- par gaisa kuģu pacelšanos un nosēšanos;
- par gaisa kuģu stāvēšanu operatīvajā gaisa kuģu stāvvietā uz laiku, kurā tiek veikta gaisa kuģa apkalpošana pirms vai pēc lidojuma;
- par pasažieru apkalpošanu;
- par aviācijas kravu apkalpošanas infrastruktūru.

3.2. Neatkarīgā uzraudzības iestāde, sūdzību izskatīšana, u.c. aktivitātes

Ievērojot noteikumos iekļautās normas, lidostai "Rīga" jāorganizē konsultācijas ar lidostas lietotājiem ne retāk, kā reizi gadā, ievērojot konsultāciju procedūras attiecībā uz konsultāciju termiņiem, savstarpējo mijiedarbību, informācijas apmaiņu. Noteikumos paredzētas arī lidostas maksu pārsūdzības (neatkarīgajai uzraudzības iestādei) procedūras gadījumos, ja pēc konsultācijām starp lidostas "Rīga" administrāciju un lidostas lietotājiem vienošanās netiek panākta.

Augstāk minētās Direktīvas (noteikumu) prasību kontekstā neatkarīgā uzraudzības iestāde ir Civilās aviācijas aģentūra, kas:

- publicē savā mājas lapā internetā to lidostu sarakstu, uz kurām attiecas šo noteikumu prasības;
- izvērtē lidlauka maksu izmaiņu pamatotību iesnieguma vai sūdzības saņemšanas gadījumā, kā arī attiecīgi sniedz atzinumu par lidostas darbības atbilstību efektīvai konkurencei saistībā ar nesaskaņotiem jautājumiem;

- publicējot gada publisko pārskatu, tajā iekļauj šajos noteikumos noteikto darbību aprakstu.

3.3. Neatkarīgās uzraudzības iestādes darbība 2020. gadā

2020. gadā Civilās aviācijas aģentūra, kā neatkarīgā uzraudzības iestāde, iesaistījās šādās aktivitātēs:

- nodrošināja dalību Eiropas Komisijas izveidotā neatkarīgo uzraudzības iestāžu foruma (Thessaloniki forum) darbā, kurā tiek apspriesti jautājumi saistībā ar direktīvas prasību izpildi dalībvalstīs, darba metodēm, pieredzes apmaiņu un paraugpraksi, kā arī nepieciešamajiem pasākumiem, lai veicinātu vienotu izpratni un nodrošinātu direktīvas prasību vienveidīgu piemērošanu dalībvalstīs;
- nodrošināja dalību Eiropas Komisijas DG MOVE Aviācijas direktorāta organizētajās konsultācijās ar Eiropas Komisijas, lidostu, gaisa pārvadātāju un neatkarīgo uzraudzības iestāžu pārstāvjiem par lidostas maksu direktīvas prasību pārskatīšanu;
- piedalījās neatkarīgo uzraudzības iestāžu foruma darba grupās un diskusijās par lidostas maksu modulācijas iespējām vides mērķu sasniegšanai, kā arī par lidostas ieņēmumu un izmaksu sadalījumu starp aeronavigācijas un ar aeronavigāciju nesaistītā, darbībām;
- organizēja divpusējas konsultācijas ar gaisa pārvadātāju organizācijas IATA pārstāvjiem par Direktīvas prasību praktisko piemērošanu Latvijā;
- piedalījās Lidostas "Rīga" Lietotāju komitejas organizētajās sanāksmēs;
- Civilās aviācijas aģentūra, kā neatkarīgā uzraudzības iestāde, 2020.gadā nav saņēmusi nevienu gaisa transporta pārvadātāja sūdzību vai ar lidostas maksu pārskatīšanu saistītu pārsūdzību, ka pēc konsultācijām starp lidostas "Rīga" administrāciju un lidostas lietotājiem vienošanās nav panākta.

4.CAA Finanšu resursi un darbības rezultāti

4.1. Civilās aviācijas aģentūras finansējums un tā izlietojums

Ar 2010. gada 1.janvāri CAA darbojas kā budžeta nefinansēta iestāde, kuras budžetu apstiprina Ministru kabinets. CAA budžets 2020.gadam tika apstiprināts ar Ministru kabineta 2019.gada 29.oktobra rīkojuma Nr. 533 "Par valsts aģentūras "Civilās aviācijas aģentūra" 2020.gada budžeta apstiprināšanu". Saskaņā ar minēto rīkojumu, 2020.gadam CAA tika plānoti resursi 4210 tūkst. euro apmērā, bet izdevumi 4694,8 tūkst. euro apmērā. Informācija par Civilās aviācijas aģentūras finansējums un tā izlietojums ir apkopoti 5. tabulā

5.tabula

Nr.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde), euro	Pārskata gadā (euro)	
			apstiprināts ar Ministru kabineta 29.10.2019. rīkojumu Nr.533	faktiskā izpilde
p.k.				
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 32 62 26	4 21 00 00	2 54 98 08
1.1.	dotācijas	0	0	0
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	4 32 62 26	421 00 00	2 54 98 08
2.	Izdevumi (kopā)	3 97 34 48	4 69 48 40	3 39 74 18
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	3 93 83 97	4 48 97 00	3 39 67 95
2.1.1.	kārtējie izdevumi	3 86 81 15	4 44 32 00	3 35 83 96
2.1.2.	kārtējos maksājumos Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	7 02 82	4 65 00	3 83 99
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	3 50 51	20 51 40	6 23

CAA darbība 2020. gadā finansēta no maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem, kurus veido:

1. Ieņēmumi par sniegtajiem publiskajiem maksas pakalpojumiem saskaņā ar cenrādi (Ministru kabineta 2013.gada 24.septembra noteikumi Nr.999 „Valsts aģentūras „Civilās aviācijas aģentūra” publisko maksas pakalpojumu cenrādis”);

2. Ieņēmumi, kas aprēķināti un iekasēti par Latvijas gaisa satiksmes sniegtajiem tranzīta lidojumu aeronavigācijas pakalpojumiem Rīgas lidojumu informācijas rajonā, daļas

(Ministru kabineta 2012.gada 03.janvāra noteikumi Nr.30 „Aeronavigācijas pakalpojumu maksas sadales kārtība”);

3. Ieņēmumi no drošības maksas, kas ietver gaisa kuģu lidojumu drošuma un civilās aviācijas drošības uzraudzības nodrošināšanas pasākumu izmaksu segšanu. (Ministru kabineta 2011.gada 19.oktobra noteikumi Nr.823. „Noteikumi par lidlaukā sniegto drošības un glābšanas pasākumu maksu”).

Lai arī 2020.gada pirmajos divos mēnešos gan CAA, gan aviācijas nozares kopumā darbība bija sekmīga, saistībā ar Covid-19 izplatību pasaulē un izsludināto ārkārtas situāciju valstī no 2020.gada 12.marta ar mērķi ierobežot Covid-19 izplatību ārkārtējās situācijas spēkā esamības laikā (Ministru kabineta 2020. gada 12.marta rīkojums Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”) praktiski tika apturēta aviācijas darbība Latvijā.

Augstāk minētie ar COVID-19 saistītie ierobežojumi būtiski ietekmēja CAA ieņēmumus par gaisa kuģu lidojumu drošuma un civilās aviācijas drošības uzraudzības nodrošināšanu. Atbilstoši Ministru kabineta 2019.gada 29.oktobra rīkojuma Nr. 533 “Par valsts aģentūras “Civilās aviācijas aģentūra” 2020.gada budžeta apstiprināšanu” pielikumam šo ieņēmumu apjoms 2020.gadam tika plānots 3 000 000 euro apmērā, bet faktiskā izpilde sasniedza 1340636 euro jeb 44,6% no sākotnēji prognozētajiem ieņēmumiem.

Lai operatīvi risinātu ar ienākošās naudas plūsmas samazinājumu saistītās problēmas un taupīgi, atbildīgi lietotu tās rīcībā esošos naudas līdzekļus, CAA pārskatīja 2020.gadam plānotos izdevumus (atliekot apmācības, komandējumus, samazinot izmaksas darbiniekiem un administratīvās izmaksas, atliekot 2020.gadam plānotos izdevumus inventāra iegādei un pamatkapitāla veidošanai, u.c.). Tika samazināta biroju telpu platība, izdarot grozījumus spēkā esošā biroju telpu nomas līgumā. Salīdzinot ar sākotnēji 2020.gadam plānotajiem izdevumiem taupības pasākumu ietvaros kopumā samazinājums tika veikts 1 297 422 euro jeb 27,6% apmērā, tai skaitā: atlīdzībai – 578 213 euro jeb 18 %, preču iegādēm un pakalpojumiem 506591 euro jeb 39 %, kapitālajām iegādēm 204517 euro jeb 99% apmērā.

Veicot likumā „Par aviāciju”, kā arī citos nacionālajos, starptautiskajos un Eiropas Savienības normatīvajos aktos noteiktās funkcijas, arī 2019.gadā, savas kompetences ietvaros, CAA nodrošināja Latvijas valsts interešu pārstāvību Eiropas Savienības institūcijās un civilās aviācijas starptautiskajās organizācijās, kā arī apmaksāja Latvijas ikgadējo dalības maksu Eiropas civilās aviācijas konferencei (ECAC) un Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas Ziemeļvalstu pārstāvniecībai kopumā 38,4 tūkst euro apmērā.

4.2. Iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmas

Saskaņā ar CAA ieviesto Pārvaldības sistēmu, atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91, un tās īstenošanas regulu prasībām auditu programmu 2020. gadam tika veikti 10 iekšējie auditi. Auditos kopā tika konstatētas 8 neatbilstības un 21 novērojumi. 2020. gada iekšējie uzraudzības auditi parāda kādā mērā CAA spēj īstenot

Eiropas normatīvo aktu prasības, tas ir apjomīgs darbs, lai Latvijā pilnībā ieviestu un piemērotu šo regulu prasības:

1. Komisijas 2011. gada 3. novembra Regulas (ES) Nr. 1178/2011, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras attiecībā uz civilās aviācijas gaisa kuģa apkalpi atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008;

2. Komisijas 2012. gada 5. oktobra Regulas (ES) Nr. 965/2012, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa kuģu ekspluatāciju atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008;

3. Komisijas Īstenošanas Regulas (ES) 2019/947 (2019. gada 24. maijs) par bezpilota gaisa kuģu ekspluatācijas noteikumiem un procedūrām ieviešanas izvērtējums,

4. Eiropas parlamenta un padomes regula (EK) Nr.300/2008 (2008.gada 11.marta) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas drošības jomā un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2320 / 2002;

5. Komisijas īstenošanas Regula (ES) Nr. 2015/1998 (2015. gada 5. novembra) ar ko nosaka sīki izstrādātus pasākumus kopīgu pamatstandartu īstenošanai aviācijas drošības jomā;

6. Komisijas īstenošanas Regula (ES) Nr. 2017/373 (2017. gada 1. marta) ar ko nosaka kopīgas prasības gaisa satiksmes pārvaldības/aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem un citu gaisa satiksmes pārvaldības tīkla funkciju nodrošinātājiem un to uzraudzībai, ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 482/2008, Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1034/2011, (ES) Nr. 1035/2011 un (ES) 2016/1377 un groza Regulu (ES) Nr. 677/2011;

7. Komisijas Īstenošanas Regula (ES) Nr. 923/2012 (2012.gada 26.septembris) ar ko nosaka vienotus lidojumu noteikumus un ekspluatācijas normas aeronavigācijas pakalpojumiem un procedūrām un ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1035/2011 un Regulas (EK) Nr. 1265/2007, (EK) Nr. 1794/2006, (EK) Nr. 730/2006, (EK) Nr. 1033/2006 un (ES) Nr. 255/2010;

8. Komisijas Īstenošanas Regula (ES) Nr.1079/2012 (2012.gada 16.novembris) ar ko nosaka prasības balss sakaru kanālu atstatumam Eiropas vienotajā gaisa telpā;

9. Komisijas Regula Nr. 73/2010 (2010.gada 26.janvāris) ar ko nosaka prasības attiecībā uz aeronavigācijas datu un aeronavigācijas informācijas kvalitāti vienotajā Eiropas gaisa telpā;

10. Komisijas Regula (EK) Nr. 2150/2005 (2005. gada 23. decembris), ar ko nosaka kopīgus noteikumus gaisa telpas elastīgai izmantošanai;

11. Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/317 (2019.gada 11. februāris) ar ko nosaka darbības uzlabošanas sistēmu un tarifācijas sistēmu Eiropas vienotajā gaisa telpā un atceļ Īstenošanas regulas (ES) Nr. 390/2013 un (ES) Nr. 391/2013;

12. Komisijas 2015. gada 20. februāra Regulas (ES) 2015/340, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēm un sertifikātiem atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008, groza Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 923/2012 un atceļ Komisijas Regulu (ES) Nr. 805/2011.

2020. gadā tika turpināts strādāt pie CAA pārvaldības sistēmas uzlabošanas un uzturēšanas un galvenais uzsvars tika likts uz to, lai nodrošinātu uzraudzību Covid -19 apstākļos, tika izdoti atbilstoši iekšējie rīkojumi un procedūras par darbu organizēšanu CAA, kā arī atbilstoši ieviestas EASA vadlīnijas izdodot atbrīvojumus gaisa kuģu ekspluatācijas jomā un attiecībā uz aviācijas pilotu, dispečeru un medicīnas apliecībām.

5. Civilās aviācijas aģentūras personāls

5.1. Informācija par darbinieku skaita mainību un sadalījumu pa vecuma grupām

2020. gadā Civilās aviācijas aģentūrā darba tiesiskās attiecības tika nodibinātas ar četriem darbiniekiem, darba tiesiskās attiecības tika izbeigtas ar diviem darbiniekiem.

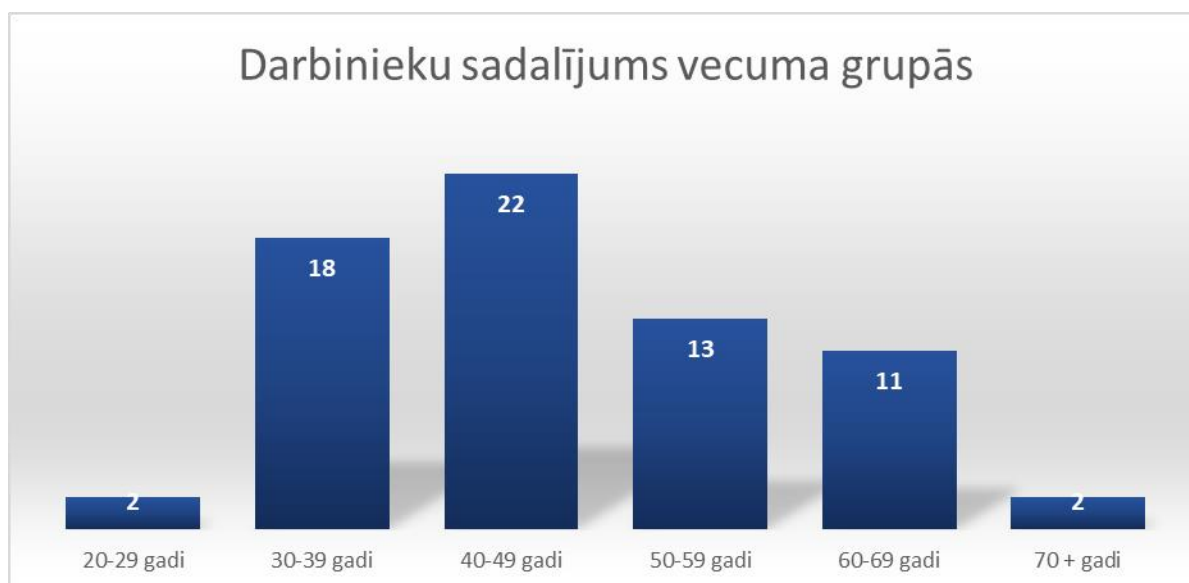
Informācija par Civilās aviācijas aģentūras darbinieku skaita mainību ir apkopota 6.tabulā.

6.tabula

Civilās aviācijas aģentūras darbinieku skaita mainība 2020.gadā

Laika periods	Uz 01.01.2020.	Uz 31.12.2020.
Darbinieku skaits aģentūrā	68	70
t.sk. sievietes	30	31
t.sk. vīrieši	38	39

Informācija par darbinieku skaitu pa vecuma grupām uz 2020.gada 31.decembri ir apkopota 2.attēlā. Civilās aviācijas aģentūrā jaunākajam darbiniekam 2020.gada 31.decembrī bija 23 gadi, savukārt vecākajam darbiniekam 77 gadi. Vislielāko īpatsvaru sadalījumā sastāda darbinieki vecuma grupā no 40-49 gadiem. Strādājošo vidējais vecums 2020.gada 31.decembrī bija 47,4 gadi.

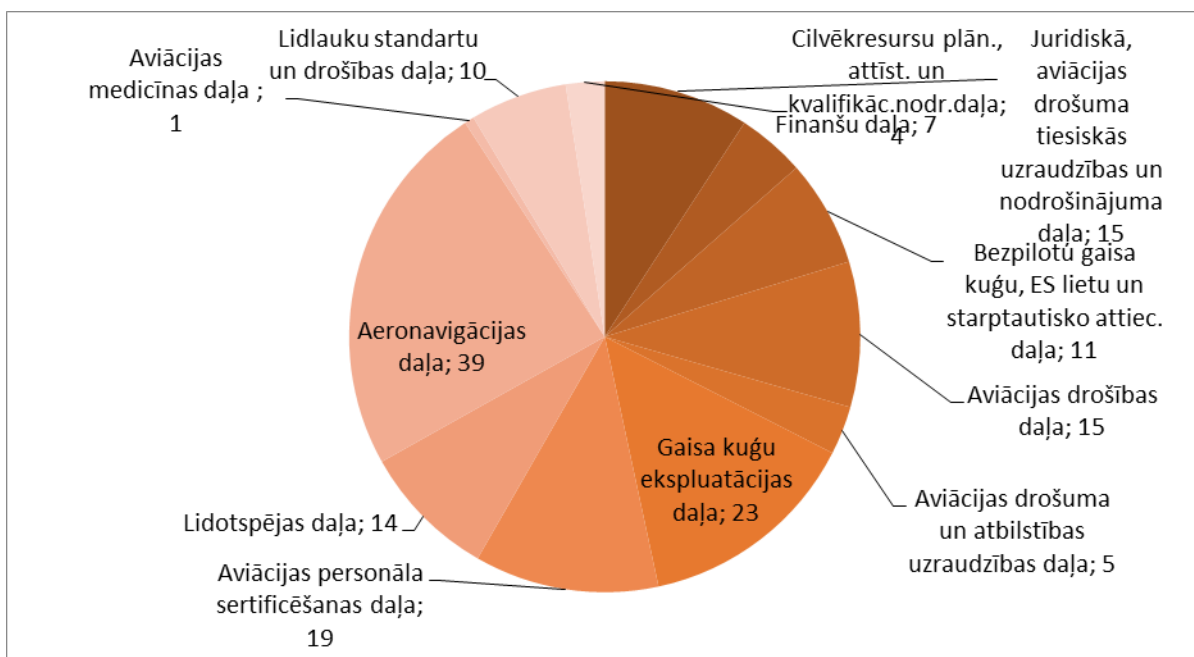

2.att. CAA darbinieku skaits pa vecuma grupām

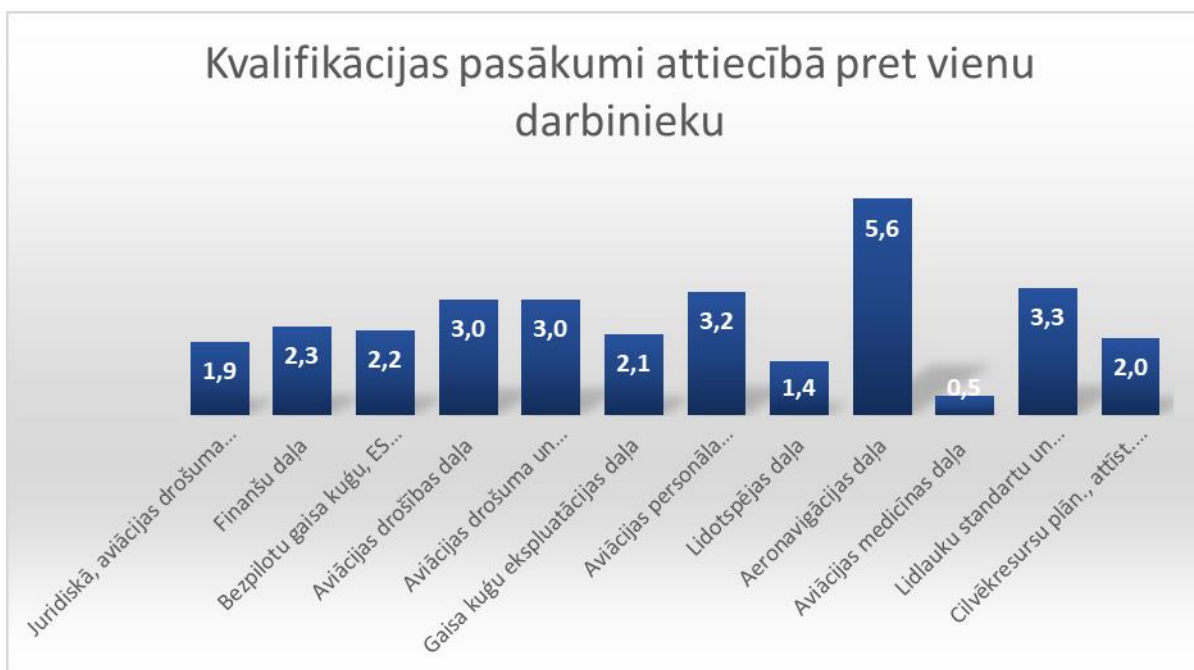
5.2. Informācija par CAA darbinieku kursu, semināru u.c. formas kvalifikācijas celšanas pasākumu apmeklējumu 2020. gadā

2020.gadā Civilās aviācijas aģentūras darbinieki apmeklēja 163 kvalifikācijas celšanas pasākumus (salīdzinājumam - 2019.gadā tika apmeklēti 223 kvalifikācijas pasākumi).

Informācija par Civilās aviācijas aģentūras kvalifikācijas celšanas apmeklējumu statistiku pa struktūrvienībām ir apkopota 3.attēlā, savukārt attiecība, kas izsaka pasākumu skaitu pret vienu darbinieku daļā, apkopota 4.attēlā.

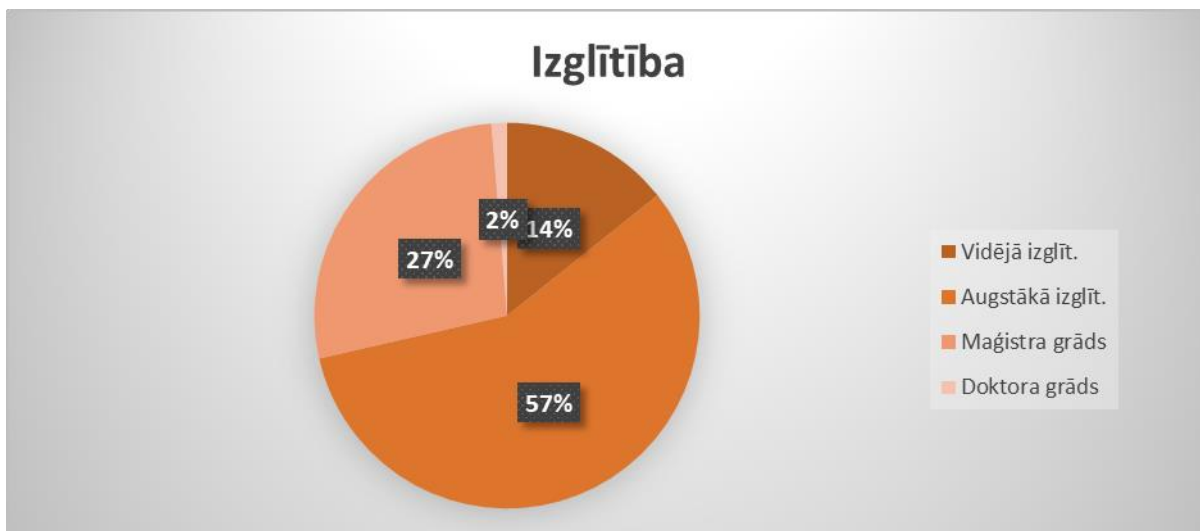
3.att. CAA darbinieku kvalifikācijas celšanas statistika

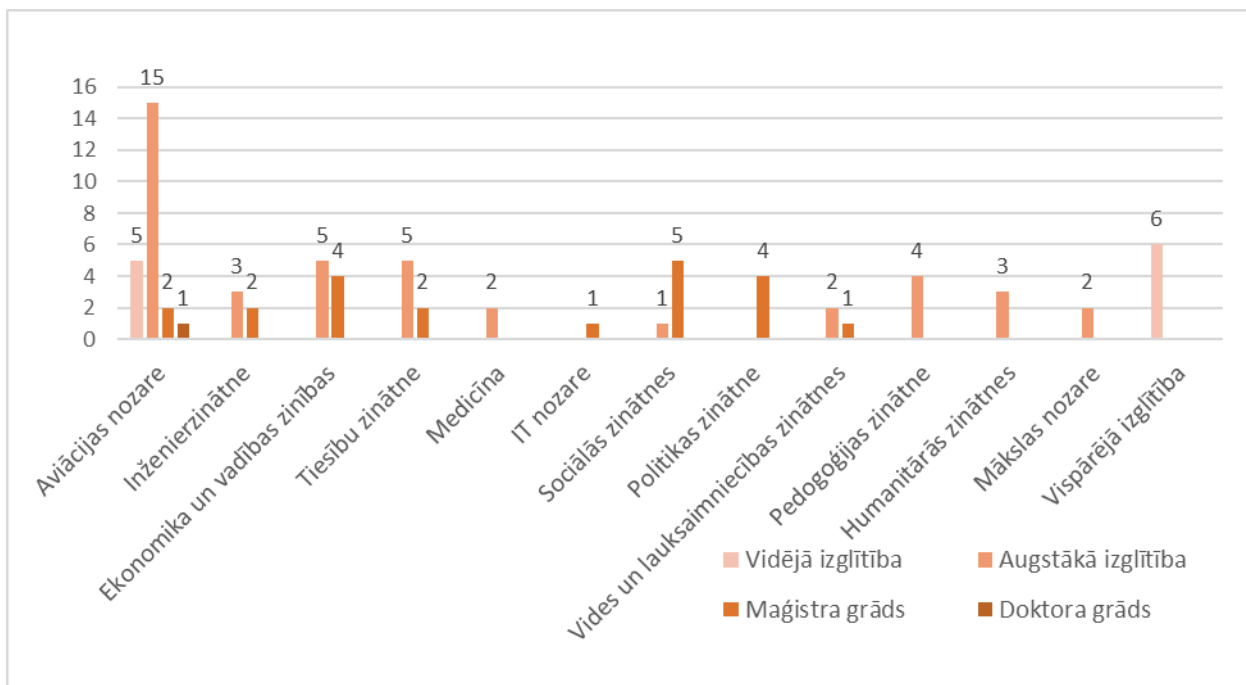
4.att. Apmeklēto kvalifikācijas celšanas pasākumu attiecība pret darbinieku skaitu daļā

5.3. CAA darbinieku izglītības līmenis un sadalījums pa nozarēm un zinātnēm

Kopējais Civilās aviācijas aģentūrā strādājošo izglītības līmenis ir augsts, jo 86% darbinieku ir dažāda līmeņa augstākā izglītība. Detalizētāk - 27 % darbinieku ir maģistra grāds, 57% darbinieku ir augstākā akadēmiskā un/vai augstākā profesionālā izglītība, 14 % darbinieku ir vidējā izglītība (gan speciālā izglītība aviācijas nozarē, gan vispārējā vidējā izglītība) un 2% darbinieku ir doktora grāds aviācijā, kas uzskatāmi aplūkojams 5.attēlā, savukārt CAA darbinieku izglītības sadalījums pa nozarēm un zinātnēm aplūkojams 6.attēlā, kurā redzams, ka lielāko īpatsvaru veido Aviācijas nozares speciālisti.

5.att. CAA darbinieku sadalījums pa izglītības līmeņiem

6.att. CAA darbinieku izglītības sadalījums pa nozarēm un zinātnēm

6. Komunikācija ar sabiedrību

6.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

► CAA mājas lapa

Kā viens no galvenajiem informācijas avotiem informācijas saņemšanai par iestādes pakalpojumiem, kā arī jaunumiem civilās aviācijas jomā, ir CAA mājas lapa www.caa.lv. Tajā visa pārskata laikā tika ievietota aktualitātes, kā arī klientiem nepieciešamie dokumenti, lai saņemtu CAA pakalpojumus. 2020.gadā CAA mājas lapu kopumā apmeklēja 62 794 lietotāji, kas ir par turpat divas reizes vairāk nekā CAA mājas lapa tika apmeklēta 2019.gadā (32 765 lietotāji). Būtiskais apmeklējuma skaita pieaugums skaidrojams ar aktīvās informācijas meklēšanu 2020.gada maijā (kopā 19 862 lietotāji), kad sabiedrība tika informēta par bez vadības palikuso bezpilota gaisa kuģi un 2020.gada septembrī (kopā 11 130 lietotāji), kad CAA mājas lapā tika ievietota aktuālā informācija par valstu sarakstu, uz kurām turpmāk nebūs atļauti tiešie lidojumi saistībā ar Covid-19 izplatības novēršanu. 2020.gadā mājas lapas www.caa.lv vairums lietotāju bija no Latvijas (64%), kam seko Lielbritānija (8%) un Amerikas Savienotās Valstis (6%). Mājas lapas apmeklētība palielinājusies arī gada griezumā salīdzinājumā ar 2019.gadu, ievērojot, ka sabiedrībā kopumā ir palielinājusies informācija par CAA un tās sniegtajiem pakalpojumiem.

2019.gadā, lai nodrošinātu tiešu informācijas sniegšanu bezpilota gaisa kuģu ekspluatantiem un tālvadības pilotiem, tika izveidota informatīvā mājas lapa uas.caa.lv. 2020.gadā kopumā šo mājas lapu apmeklēja 12 137 lietotāji. 2020.gadā mājas lapas uas.caa.lv vairums lietotāju bija no Latvijas (75%), kam seko Amerikas Savienotās Valstis (17%) un Vācija (0,58%). Mājas lapā uas.caa.lv 2020.gadā papildināta ar jaunām sadaļām, lai bezpilota gaisa kuģu lietotājiem sniegtu plašāku informāciju un pakalpojumus. Ievērojot Covid-19 izplatību un ar to saistīto ārkārtas situācijas izsludināšanu Latvijā, 2020.gada aprīlī mājas lapā uas.caa.lv tika nodrošināta iespēja pieteikties un kārtot tālvadības pilotu teorētisko zināšanu pārbaudi internetā.

2020.gadā valsts pārvaldē turpinājās valsts pārvaldes vienotās tīmekļvietnes projekts, kas paredz, ka valsts iestāžu mājas lapas ir vienotas. 2020.gada nogalē CAA mājas lapa tika migrēta uz vienoto tīmekļvietni, kuras laikā tika mainīta arī oficiālā CAA mājas lapas adrese uz www.caa.gov.lv, vienlaikus gan saglabājot pieejamību caur adresi www.caa.lv, ievērojot, ka ir nepieciešams papildus laiks, līdz visi ārvalstu sadarbības partneri un sadarbības iestādes turpmāk izmantos jauno CAA mājas lapas adresi. Mājas lapas adrese tika mainīta, lai tā atbilstu citu valsts pārvalžu mājas lapu adrešu veidošanas principiem un CAA mājas lapas adrese būtu atbilstoša iestādes izmantotajai CAA adresei e-pastā.

► Masu mediji

CAA 2020.gadā aktīvi veicināja aģentūras atpazīstamību, sniedzot informāciju par aktuālākajiem notikumiem aviācijas nozarē. Kopumā 2020.gadā CAA, saskaņā ar monitoringa datiem, izskanēja 1 310, kas ir par 64% vairāk nekā 2019.gadā, kad CAA tika pieminēta plašsaziņas līdzekļos 795 reizes. CAA publicitāte plašsaziņas līdzekļos būtiski

pieaugu saistībā ar Covid-19 infekcijas izplatību un tās ierobežošanas nolūkā piemērotajiem ierobežojumiem aviācijas jomā, kā arī saistībā ar par bez vadības palikušo bezpilota gaisa kuģi.

2020.gadā turpinājās arī sabiedrības izglītošana vispārējās civilās aviācijas jomā, piemēram, lai uzlabotu sabiedrības informētību par bezpilota gaisa kuģu lietošanas noteikumiem un vispārējo aviāciju, CAA 2020.gadā turpināja sadarbību ar Latvijas Televīzijas raidījumu “Gudrs, vēl gudrāks”, kur tika uzdoti jautājumi par bezpilota gaisa kuģiem un vispārējo aviāciju.

► Sociālie tīkli

2020. gadā CAA aktīvi turpināja un paplašināja komunikāciju ar sabiedrību, jo īpaši ārkārtas situācijās, kas saistītas ar Covid-19 infekcijas izplatību un tās ierobežošanas nolūkā piemērotajiem ierobežojumiem aviācijas jomā, kā arī par bez vadības palikušo bezpilota gaisa kuģi 2020.gada maijā.

CAA administrē sociālā tīklā Facebook “Pilotē dronu droši”, kam seko 1500 cilvēku, kas ir 3 reizes vairāk nekā 2019.gada beigās, kad bija 500 sekotāju. Vienlaikus jautājumos par bezpilota gaisa kuģiem CAA administrē “Facebook” sociālā tīklā profilu “Pilotē dronu droši”, kam ir 950 sekotāju, kas ir par 250 sekotājiem vairāk nekā 2019.gadā, kad profilam “Pilotē dronu droši” bija 700 sekotāju.

2020.gadā CAA aktīvi arī komunicēja tās Twitter sociālā tīklā, kuram ir 570 sekotāju, kas ir vairāk nekā 5 reizes palielinājums gada laikā salīdzinājumā ar 2019.gadu, kad Twitter sekotāju skaits bija 100. Arī sociālā tīklā Instagram CAA sociālam tīklam seko 570 sekotāju, kas ir pieaugums par 470 sekotājiem. Vienlaikus jānorāda, ka gan Twitter, gan Instagram CAA sociālie tīkli tika izveidoti 2019.gadā. Izveidotie profili ļauj ne vien uzrunāt tieši sekotājus, kurus interesē aviācijas joma, bet ļauj arī ātrāk atbildēt uz sabiedrības jautājumiem, jo ik dienas CAA saņem jautājumus sociālos tīklos, uz kuriem tiek sniegtas atbildes publiski vai privāti jautātājam.

► 2020. gadā organizētās informatīvās kampaņas, konsultācijas un semināri:

- 12.februārī CAA rīkoja tiešsaistes semināru par drošu bezpilota gaisa kuģu jeb dronu pilotēšanu. Semināra tiešraide tika pārraidīta CAA YouTube kontā un sociālos tīklos. Semināru YouTube kontā noskatīts 1640 reizes.
- 26.jūnijā CAA rīkoja tiešsaistes semināru par drošu bezpilota gaisa kuģu jeb dronu pilotēšanu. Semināra tiešraide tika pārraidīta CAA YouTube kontā un sociālos tīklos. Semināru YouTube kontā noskatīts 1300 reizes.
- 14. un 15.jūlijā CAA sadarbībā ar Rēzeknes pilsētas domi, piedāvāja iespēju tālvadības pilotiem nokārtot pārbaudījumus paaugstināta riska lidojumiem ar bezpilota gaisa kuģiem jeb droniem. Pirms tam interesentiem bija iespēja noklausīties semināru par dronu lietošanas noteikumiem.
- 2020. gada februārī CAA rīkoja semināru aviācijas drošības vadītājiem, ko organizējām sadarbībā ar Valsts drošības dienestu par aktuālajiem aviodrošības jautājumiem, tajā skaitā drošības kultūru, kibernetdrošību un “iekšējo” jeb *insider* apdraudējumu.

- 2020. gada 5. novembrī pēc CAA lūguma LR uzņēmumu aviodrošības vadītājiem bija iespēja piedalīties ICAO aviodrošības konferencē par COVID19 ietekmi un aviācijas drošības pasākumu īstenošanu, kas norisinājās attālināti,
- 2020.gada 10. septembrī, Jelgavas novada, Glūdas pagasta industriālajā parkā “Nākotne” tika rīkots “Ilgadējais helikopteru drošības seminārs”, kurā dalību ņēma Latvijas helikopteru īpašnieki, ekspluatanti, piloti, apmācību sniedzēji un arī CAA pārstāvji.
- 9. jūnijā CAA rīkoja vispārējās aviācijas eksaminētāju semināru.
- 2020.gada jūlijā un oktobrī CAA rīkoja instruktoru seminārs novadīts sadarbībā ar ATO Air training.
- 7. decembrī CAA rīkoja amatierpilotu eksaminētāju semināru.
- 2020.gada novembrī CAA rīkoja komercaviācijas eksaminētāju seminārs sadarbībā ar BCAT.

► Konsultē vispirms principa ieviešanas novērtējums:

CAA, lai sabiedrība un iesaistītie aviācijas industrijas pārstāvji savlaicīgi tiktu informēti par iespējamajām izmaiņām nacionālajos normatīvajos aktos, kā arī normatīvo aktu projektus publicē minētajā tīmekļa vietnē. Ja tiek ieviestas būtiskas izmaiņas esošajā tiesiskajā regulējumā vai ieviest pilnīgi jauns regulējums, CAA organizē seminārus, kuros attiecīgi tiek sniegta informācija par gaidāmajām izmaiņām aviācijas jomā .

2018. gadā Civilās aviācijas aģentūra atbilstoši vadlīnijām par “Konsultē vispirms” principa piemērošanu valsts iestāžu darbā ir izstrādājusi procedūru “Konsultē vispirms” principa piemērošana Valsts aģentūra “Civilās aviācijas aģentūra” darbībā.

Konsultē vispirms iespēja tiek nodrošināta ņemot vērā to, ka “Jebkurai personai (fiziskajai vai juridiskajai) ir iespēja saņemt aviācijas jomas tiesiskā regulējuma prasību izskaidrojumu pie attiecīgā CAA speciālista (iepriekš saskaņojot tikšanās laiku), pirms jebkāda administratīvā procesa (sertificēšanas, atļaujas vai apliecības saņemšanas) uzsākšanas. Tādējādi CAA jau nodrošina “konsultē vispirms” principa īstenošanu bez administratīvā procesa uzsākšanas.

► Latvija. lv publicētie pakalpojumi :

2019. gadā tika pārskatīti CAA pakalpojumi un veikts apjomīgs darbs pakalpojumu kopuma apzināšanai un pakalpojuma koka izveidei, kur apakšdaļa “Gaisa transports” tika ievietoti kopumā 61 pakalpojumi publicēšanai Latvija. lv no 2020. gada janvāra.

Par CAA darbību 2020 gadā portālā Latvija. lv iekļautajiem pakalpojumiem, saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 4. jūlija noteikumu Nr. 399 “Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība” 23. punktu un 31. punktu CAA ik gadu publicē atskaiti par šiem pakalpojumiem un to izpildes rādītājiem www.viss.lv, kur iekļauj informāciju par pieteikto pakalpojumu gadījumu skaitu, katram konkrētam pakalpojuma pieteikumam izmantoto kanālu (pasts, e-pasts, klātiene), pakalpojuma izpildes kavējumu skaitu konkrētam pakalpojumam, sūdzību skaits par konkrēto pakalpojumu saskaņā ar augstāk minētajiem Ministru kabineta noteikumiem.

6.2. Sabiedriskā viedokļa izzināšana

Lai pilnveidotu savu darbu un noskaidrotu klientu apmierinātību ar pakalpojumu sniegšanas kvalitāti, efektivitāti un to uzlabotu, katru gadu tiek veiktas klientu un darbinieku apmierinātības aptaujas. 2020.gada augustā tika veikta bezpilota gaisa kuģu lietotāju aptauja. Informācija par aptauju tika izplatīta Civilās aviācijas aģentūras sociālajos tīklos- Facebook, Twitter un Instagram. Kopumā savu viedokli pauda 183 respondenti. Aptaujā tika uzdoti jautājumi, kas saistīti ar bezpilota gaisa kuģiem, to vadīšanu, kā arī saistošās informācijas pieejamību. Izanalizējot datus par sniegumu klientu apkalpošanas jomā, vidējie dati norāda uz klientu apmierinātību ar Civilās aviācijas aģentūras darba kvalitāti kopumā. Visi saņemtie priekšlikumi tiek ņemti vērā un iekļauti CAA darbības pārskatā.

2020.gada jūlijā Rēzeknē tika organizēts seminārs par dronu lietošanas noteikumiem, kā arī interesentiem bija iespēja kārtot teorētiskos un praktiskos eksāmenus. Pēc semināra dalībnieki tika lūgti aizpildīt aptaujas anketu. Lielākā daļa respondentu atzina, ka pirms semināra viņi informāciju par dronu lidojumiem ieguva no Latvijas Ministru Kabineta noteikumiem, kā arī CAA bezpilota gaisa kuģiem veltītās mājas lapas uas.caa.lv un CAA publicētās informācijas sociālajos tīklos.

7.1. Prioritātes 2021.gadam

Līdz ar spēkā esošām un jaunām Eiropas normatīvo aktu prasībām tuvāko gadu laikā būtiski jāmaina un jāpapildina procedūras gan Civilās aviācijas aģentūrai, gan uzraugāmajām organizācijām. Civilās aviācijas aģentūras viena no prioritātēm un izaicinājumiem ir spēt atbilstoši ieviest un ievērot Starptautiskās un Eiropas savienības normatīvo aktu prasības tajā skaitā:

- turpināt ikgadējo normatīvo aktu projektu sagatavošanu un virzīšanu uz apstiprināšanu Ministru kabinetā, lai nodrošinātu normatīvo aktu projektu izstrādi civilās aviācijas drošības un gaisa kuģu lidojumu drošuma jomās;
- izvērtēt nacionālo normatīvo aktu atbilstību ES tiesību aktiem un, ja nepieciešams izstrādāt grozījumus jau spēkā esošajos nacionālajos normatīvos aktos vai izstrādāt jaunus nacionālos normatīvos aktus un iekšējās procedūras;
- sekot līdzi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr.376/2014 turpmāk paredzētajiem pasākumiem un izmaiņām, t.sk. Eiropas vienotās riska klasifikācijas shēmas izstrādāšanai;
- aktuāls jautājums visā pasaulē un arī Latvijā ir kibernetiskā drošība, ir apstiprināts CAA kibernetiskās uzraudzības plāns 20201 gadam kā arī plānoti vairāki apmācību pasākumi par kibernetiskā drošību;
- strauji attīstās bezpilota gaisa kuģu nozare, Eiropas Savienības līmeņa bezpilota gaisa kuģu tiesiskā regulējuma kopums tiks piemērots no 2021. gada janvāra, tiek papildināti ICAO 1,2,8,10 pielikums iekļaujot šīs jomas regulējumu starptautiski;
- informācijas tehnoloģiju pilnveide un to efektīva izmantošana;
- valsts drošuma programmas aktualizēšana un drošuma plāna uzturēšana un kontrole. Šis ir ļoti liels, ilglaicīgs pasākums, prasa lielus resursus, un tā uzraudzība no EASA puse paredzēta 2022. gadā;
- digitalizācija tai skaitā EMPIC sistēmas ieviešana CAA iekšienē saistībā ar audita moduli un personāla sertificēšanu;
- drošuma risku vadība Vispārējās nozīmes aviācijā tai skaitā SAR.

Svarīgs un aktuāls jautājums 2021. gadā un turpmākajos gados būs viennozīmīgi aviācijas atveseļošanas ņemot vērā ICAO un ES rekomendācijas un izstrādātos plānus Covid-19 seku novēršanā, dalība darba grupās ICAO, ES un Latvijas līmenī, lai nodrošinātu pareizo lēmumu ierosināšanu un ieviešanu tādējādi nodrošinot starptautisko un ES normatīvo aktu atbilstošu izpildi.

7.2. Iestādes finanšu saistības

2021.gadā paredzēts veikt ikgadējo dalības maksu starptautiskajai organizācijai – Eiropas civilās aviācijas konferencei (ECAC –European Civil Aviation Conference) 34884 *euro* apmērā, kā arī Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas Ziemeļvalstu pārstāvniecībai (Nordic Delegation to the International Civil Aviation Organization) 3527 *euro* apmērā.

8. Darbības stratēģija 2020-2022.gadam

Saskaņā ar Publisko aģentūru likumu valsts aģentūras „Civilās aviācijas aģentūras” direktors izstrādā valsts aģentūras darbības stratēģijas projektu, paredzot noteiktā laika posmā sasniedzamos darbības un politikas rezultātus un šo rezultātu sasniegšanai prognozējamus resursus. 2019. gadā tika izstrādāta Valsts aģentūras „Civilās aviācijas aģentūra” vidēja termiņa darbības stratēģija 2020-2022 gadam, kas tika aktualizēta arī 2020. gadā, bet netika apstiprināta no Satiksmes ministrijas vadoties pēc SM atbildes vēstules Nr.14-04/655 no 28.02.2020, ka Satiksmes ministrijas darbības stratēģijas nākamajam plānošanas periodam vēl nav izstrādāta un jaunā izstrādes kārtība pēc kuras tika plānots izstrādāt SM stratēģiju netika pieņemta 2020. gadā līdz ar ko ievērojot hierarhijas principus CAA stratēģija nevar būt apstiprināta pirms Satiksmes ministrijas stratēģijas.

Atbilstoši Valsts aģentūras „Civilās aviācijas aģentūra” vidēja termiņa darbības stratēģijas projektam ikgadējais aģentūras darba plāns, tika sastādīts tekošā gada beigās un aptver visu aģentūras darbību kopumā, papildus tam katras daļas ietvaros tika sastādīti detalizētāki uzraudzības plāni atbilstoši CAA deleģētajām funkcijām un uzdevumiem: personāla sertifikācijas, aviācijas medicīnas, gaisa kuģu ekspluatācijas, aeronavigācijas, lidotspējas, bezpilota gaisa kuģu, lidlauku un aviācijas drošības jomās.

CAA darba plānu izpilde tiek kontrolēta un katru gadu apkopota. Tā tiek atspoguļota CAA Darbības un Publiskajā pārskatā. Pārvaldības sistēmas un EASA prasību ietvaros iekšējās kontroles nodrošināšanai, katru gadu tiek izstrādāts iekšējās uzraudzības plāns. Kā viens no CAA mērķu sasniegšanas rīkiem ir CAA darbinieku paveiktā darba uzskaites sistēma, kas tiek atspoguļota ikgadējā CAA Darbības pārskatā.

Pārskatā lietotie saīsinājumi

ACAM	Gaisa kuģu lidojumderīguma apsekošanas programmas
AD	Aviācijas departaments
AOC	Komerčiālie gaisa transporta ekspluatanti
AIS	Aeronavigācijas informācijas serviss
AIM	Aeronavigācijas informācijas vadība
ANGIC	Aviācijas negadījuma seku novēršana
ANS	Aeronavigācijas pakalpojumi
ANSP	Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs
AltMOC	Alternatīvos līdzekļi atbilstības panākšanai
ASC	Gaisa drošuma komiteja
ATM	Gaisa satiksmes pārvaldība
ATO	Pilotu apmācību organizācija
ATS	Gaisa satiksmes pakalpojumi
ATSEP	Gaisa satiksmes pakalpojumi sniedzēja personāls
ATRACC	Gaisa satiksmes vadības sistēma Rīgas rajona kontroles centram
ARA	Autoritātes prasības
ARCC	Meklēšanas koordinācijas centrs
ACTS	Aviodrošības pārbaude
BREXIT	Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības
BGK	Bezpilota gaisa kuģi
BFCL	Balonu Gaisa kuģu apkalpe
CNS	Sakari, navigācija un novērošana
CAA	Civilās aviācijas aģentūra
CAMO	Lidotspējas uzturēšanas vadības organizācijas
CAME	Lidotspējas uzturēšanas vadības organizācijas ekspozīcija
CIRCABC	Datu apmaiņas un informācijas sistēma
CORSIA	Emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēma
CPDLC	Dispečeru pilota datu pārraides sakari
CERT	Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcija
CTR	Rīgas lidlauka gaisa satiksmes zonas
DJI	Bezpilota gaisa kuģu (dronu) ražotājs
DGR	Bīstamo kravu rokasgrāmata
HR	Cilvēkresursi
EASA	Eiropas aviācijas drošības aģentūra
ECAC	Eiropas civilās aviācijas konference
ECCAIRS	Aviācijas atgadījumu Ziņošanas sistēmu Eiropas Koordinācijas Centrs

EHEST	Eiropas Helikopteru drošības grupas
EK	Eiropas Komisija
EUROCONTROL	Eiropas aeronavigācijas drošības organizācija
EEZ	Eiropas ekonomikas zona
ETS	Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā
EANPG/RASG	Eiropas aeronavigācijas plānošanas grupa /ICAO
EMPIC OAS	Auditū vadības elektroniskā sistēma
ECQB	Centrālā Eiropas jautājumu datu bāze
eTOD	Reljefa šķēršļu elektroniskā datu bāze
FCL	Gaisa kuģu apkalpe
FDM	Lidojumu parametru monitoringu
FOO	Lidojuma nodrošināšanas darbinieki
FTO un TRTO	Profesionālo pilotu apmācību organizācijas
FSTD	Lidojumu simulācijas treniņieros
G/K	Gaisa kuģis
GKE	Gaisa kuģu ekspluatants
GKEA	Gaisa kuģu ekspluatanta apliecība
GKLAL	Gaisa kuģa lidojuma apkalpes locekļi
GSPN	Gaisa telpas funkcionālo bloku sadarbība
ICAO	Starptautiskā civilās aviācijas organizācija
IATA	Starptautiskā Gaisa transporta asociācija
IT	Informāciju tehnoloģiju
JAA	Apvienotās aviācijas institūcija
JAR	Apvienotās aviācijas prasības
OM	Gaisa kuģu ekspluatantu rokasgrāmatas
ORA	Organizāciju prasības
JARUS	Apvienotās aviācijas prasību izstrādes grupa par tāl vadības g/k
LARPS	Latvijas Tālvadības gaisa kuģu asociācijas
PRM	Personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām
PBN	Uz veikspēju balstīta navigācija
LGS	Latvijas Gaisa Satiksme
LĢIA	Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
LR	Latvijas Republika
MK	Ministru kabinets
MET	Meteoroloģija
METG	Meteoroloģijas grupas sanāksme
AviMet, AW	Meteoroloģisko novērojumu sistēmas
MEL	Obligāto iekārtu sarakstus

MTBF	Sistēmu akceptējama pieejamības līmenis
MED	Medicīna
MAC	Sadursmes gaisā
MOE	Tehniskās apkopes organizāciju darbības rokasgrāmatās
MTOM	Gaisa kuģi ar maksimālo pacelšanās masu
MRCC	Krasta apsardzes dienests
NEFAB	Ziemeļvalstu funkcionālais gaisa telpas bloks
NSA – HRA	Uzraugošo iestāžu cilvēkresursu izvērtēšanas aplikācija
RAT	Riska analīzes rīks
RPAS	Tālvadības gaisa kuģi
RTAUN	Radiotehniskā aprīkojuma uzraudzības nodaļa
RCP	Sakaru nodrošināšanas līmenis
SAFA	Ārvalstu gaisa kuģu drošības novērtēšana (trešo valstu)
SACA	G/k drošības novērtēšana Eiropas ekonomiskās zonas dalībvalstu g/k
STD	Lidojumu stimulators
SARPs	ICAO standarti un ieteicamās prakse
SM	Satiksmes ministrija
SMS	Drošības vadības sistēma
SAD	Speciālo aviācijas darbu ekspluatanti
SESAR	Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības sistēma
SES	Vienota gaisa telpa
SIGMET / AIRMET	Informācija, lidlauku brīdinājumi un vēja novirzes brīdinājumi
SOP	Standarta darba procedūras
SPO	Atļauju augsta riska komerciālām specializētām darbībām
SSP	Valsts drošības programma
SSC	Vienotās gaisa telpas komiteja
SIS	Standartizācijas informācijas sistēma (EASA)
SIB	Lidojumu drošības informācija
SWX	Kosmisko laika apstākļu prognozēšana
SFCL	Planieru Gaisa kuģu apkalpe
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrija
VOLCEX	Vulkānisko pelnu mācības
NOTAM	ziņojumu apstrādes sistēma
FMPS	Lidojumu plānu pārvaldības sistēma
VOR	Ļoti augsto frekvenču visvirzienu radiobāka
TRE	Tipa kvalifikācijas eksaminētājs
TAF/TREND	Vēja prognožu sagatavošanas sistēmas
TRI	Tipa reitinga inspektors
UPRT	Traucējumu novēršanas un atjaunošanas mācības

CAA struktūrvienību funkciju īss apraksts

Lidlauku standartu un drošības daļa:

- ▶ Civilās aviācijas lidlauku sertificēšana;
- ▶ Civilās aviācijas lidlauku un to ekspluatantu valsts uzraudzība (tai skaitā grozījumu apstiprināšana lidlauka ekspluatācijas instrukcijā);
- ▶ Atsevišķu lidlauku sistēmu, objektu ekspluatācijas un objektu būvniecības, kuri var ietekmēt lidojumu drošību saskaņošana;
- ▶ Lidlauku plānošanas, projektēšanas, būvniecības un ekspluatācijas valsts uzraudzība lidojumu drošības jomā (tai skaitā lidlauka būves vai pārbūves projekta apstiprināšana);
- ▶ Gaisa kuģu lidojumiem potenciālu bīstamu objektu būvniecības, ierīkošanas un izvietojuma saskaņošana (tai skaitā gaisa kuģu lidojumiem potenciāli bīstama objekta atļaujas izsniegšana un gaisa kuģu lidojumiem potenciāli bīstamu objekta nodošana ekspluatācijā);
- ▶ Civilās aviācijas aģentūras pārstāvēšana starptautisko organizāciju darba un menedžmenta grupās lidlauku jomā;
- ▶ Normatīvo dokumentu izstrāde lidlauku jomā;
- ▶ Apliecinājuma izsniegšana par lidlauka pakalpojuma atbilstību tehniskai drošībai.

Cilvēkresursu plānošanas, attīstības un kvalifikācijas atbilstības nodrošināšanas daļa:

- ▶ Cilvēkresursu tiesisko attiecību reglamentējošās dokumentācijas izstrāde iestādē;
- ▶ Personāla plānošanas un piesaistes procesu organizēšana iestādē ;
- ▶ Personāla lietvedības dokumentu sagatavošana un personāla datu uzturēšana un atjaunošana elektroniskajās datu uzskaites sistēmās;
- ▶ Personāla datu atjaunošana personu lietās;
- ▶ Personāla ikgadējās novērtēšanas organizēšana un nodrošināšana;
- ▶ Kvalifikācijas uzturēšanas vajadzības apzināšana un apkopošana, ikgadējā apmācību plāna sagatavošana iestādē;
- ▶ Kvalifikācijas kopējo kolektīvo kursu organizēšana iestādē.

Aviācijās medicīnas daļa:

- ▶ Aviācijas personāla veselības apliecību izsniegšana, apturēšana un atjaunošana noteiktajos gadījumos;
- ▶ Aviācijas personāla veselības pārbaužu veikšanas un atzinumu atbilstības noteiktajām prasībām uzraudzība un koordinēšana;
- ▶ Aviācijas personāla medicīniskā stāvokļa rezultātu novērtēšana;
- ▶ Pretenziju par aviācijas veselības pārbaužu rezultātiem izvērtēšana, sekundāro veselības pārbaužu un medicīnisko ekspertīžu organizēšana;
- ▶ Medicīnisko atzinumu un veselības apliecību izsniegšana;

- ▶ Datu bāzes par aviācijas personāla veselības stāvokļa uzturēšana;
- ▶ Aviācijas medicīniskās dokumentācijas atjaunināšana, aprīte, datu uzskaitē, arhivēšana, un aviācijas medicīniskās informācijas apmaiņa uz/no ārvalstīm – klātienē, elektroniski;
- ▶ Inspekciju un auditu veikšana – atlikts līdz ārkārtējās situācijas atcelšanai un ārstniecības iestāžu normālas darbības atjaunošanai;
- ▶ Aviācijas medicīnas ekspertu un aviācijas medicīnas centru sertificēšana – atlikts līdz ārkārtējās situācijas atcelšanai un ārstniecības iestāžu normālas darbības atjaunošanai;
- ▶ Procedūru un normatīvo dokumentu izstrādāšana, aktualizēšana;
- ▶ Gaisa kuģu apkopes locekļu pirmās palīdzības apmācības programmu un pirmās palīdzības aprīkojumu koordinēšana.

Lidotspējas daļa

- ▶ Reģistrē Latvijas civilās aviācijas gaisa kuģus;
- ▶ Veic Gaisa kuģa inspekcija- klātienē (problēma, ja gaisa kuģim nevar piekļūt (nav LV));
- ▶ Izsniedz gaisa kuģu lidotspējas apliecības un pagarina to darbības termiņus;
- ▶ Periodiski uzrauga gaisa kuģu lidotspēju;
- ▶ Sertificē un periodiski uzrauga tehniskās apkopes organizācijas;
- ▶ Sertificē un uzrauga lidotspējas vadības organizācijas;
- ▶ Organizāciju fiziski auditi;
- ▶ Pārbauda tehniskās apkopes personāla teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas;
- ▶ Izsniedz tehniskās apkopes personāla apliecības un pagarina to darbības terminus;

Finanšu daļa

- ▶ Veic grāmatvedības un finanšu uzskaiti;
- ▶ Kontrolē izdevumus un budžeta izpildi;
- ▶ Nodrošina aģentūras finanšu resursu racionālu izmantošanu;
- ▶ Sagatavo finanšu pārskatus un statistikas atskaites ;
- ▶ Izskatīt un sagatavot atzinumus par gaisa kuģu ekspluatantu finansiālo stāvokli un stabilitāti, kā arī finanšu līdzekļu pietiekamību, nodrošinot normatīvo dokumentu prasībām atbilstošu lidojumu drošību;
- ▶ Izvērtēt Starptautisko tiesību aktu prasību izpildi sadarbībā ar GKE un Lidotspējas daļu;
- ▶ Izvērtēt Starptautisko tiesību aktu prasību izpildi sadarbībā ar PEL daļu un ANS daļu;
- ▶ Izvērtēt Starptautisko tiesību aktu prasību ievērošanu saistībā ar lidlauku maksu noteikšanu vai mainīšanu;
- ▶ pārstāvēt Latvijas CAA intereses Eiropas darba grupās.

Aviācijas drošības daļa:

- ▶ Izstrādā normatīvos dokumentus civilās aviācijas aizsardzībai pret nelikumīgu iejaukšanos tās darbībā harmonizācijai ar EK Regulu prasībām un kontrolē šo dokumentu prasību izpildi un pasākumu kvalitāti;
- ▶ Kontrolē lidostu un aviosabiedrību aviodrošības pasākumu atbilstību Nacionālās civilās aviācijas drošības programmas prasībām;
- ▶ lidostu un aviosabiedrību civilās aviācijas drošības uzturēšanā iesaistītā personāla mācību programmas un seko mācību norisei;
- ▶ Kontrolē aviācijas drošības pasākumu ievērošanu oficiālo kravas aģentu un zināmo nosūtītāju darbībā;
- ▶ Sniedz atbalstu lidostām, lidlaukiem, gaisa pārvadātājiem, aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem un citiem aviācijas uzņēmumiem aviācijas drošības pasākumu izstrādāšanā;
- ▶ Sagatavo gada pārskatus EK par veiktās aviodrošības pasākumu un kontroles kvalitātes uzraudzības rezultātiem;
- ▶ Pilnvarotās iestādes statusā pārstāv Latvijas Republiku Aviācijas drošības Regulatīvajā Komitejā, kas izveidota pamatojoties uz Padomes lēmumu 1999/468/EC, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību;
- ▶ Piedalās ICAO un ECAC pastāvīgajās darba grupās aviodrošības iekārtu izstrādes un sertifikācijas, kā arī kiberdrošības jomās;
- ▶ Īsteno Valsts civilās aviācijas drošības programmas pasākumu iesaistītā personāla sertifikātu pagarināšanu;
- ▶ Kontrolē aviācijas drošības pasākumu ievērošanu oficiālo kravas aģentu, zināmo nosūtītāju un lidojuma laikā patērējamo krājumu pilnvaroto piegādātāju darbībā;
- ▶ Piedalās Eiropas Komisijas Aviodrošības Regulatoru Komitejas darbā - elektroniski, attālināti, telefoniski (tajā skaitā ar video zvanu), videokonferences;
- ▶ Piedalīšanās ICAO ENAVSECG darba grupā ECHO;
- ▶ Izvērtē civilās aviācijas lidlauku, gaisa pārvadātāju un aeronavigācijas sniedzēju īpašnieku un atbildīgo darbinieku atbilstību likuma "Par aviāciju" 57. 2 panta prasībām;
- ▶ Sevišķās lietvedības nodrošināšana.

Aviācijas personāla sertificēšanas daļa:

- ▶ izsniedz Gaisa kuģa lidojuma apkalpes locekļu apliecības;
- ▶ atzīst par derīgām lidojumiem Latvijas Republikā reģistrētā gaisa kuģī citu valstu izdotas Gaisa kuģa lidojuma apkalpes locekļu apliecības;
- ▶ apstiprina mācību programmas, mācību kursus, mācību organizācijas, gaisa kuģus un to trenāžierus aviācijas personāla sagatavošanai;
- ▶ reģistrē privātpilotu, gaisa balonu un planieru pilotu mācību kursus;
- ▶ nozīmē un apstiprina trenāžieru instruktorus, lidojumu un trenāžieru eksaminētājus;
- ▶ sagatavo normatīvo aktu projektus Gaisa kuģa lidojuma apkalpes locekļu sertificēšanas jomā;

► sadarbojas ar Starptautiskās civilās aviācijas un Latvijas Republikas institūcijām Gaisa kuģa lidojuma apkalpes locekļu sertificēšanas jomā.

Gaisa kuģu ekspluatācijas daļa:

- Uztur datu bāzi par atgadījumiem civilajā aviācijā;
- Veic gaisa kuģu ekspluatantu sertificēšanu;
- Veic komerciālās un vispārējās nozīmes aviācijas darbības uzraudzību;
- Veic trešo valstu gaisa kuģa aprīkojuma, apkalpju un dokumentācijas atbilstības inspicēšanu SAFA programmas ietvaros. Pieejamo datu bāžu un citu dokumentu izvērtēšana - Klātienē, elektroniski, attālināti;
- Gaisa kuģu inspekcijas klātienē samazinot pārbaudāmo sadaļu skaitu vai arī tikai no ārpusē vizuāli;
- Sagatavo normatīvo aktu projektus, kuri regulē civilās aviācijas darbību;
- Veic drošības risku analīzi un izstrādā preventīvus pasākumus varbūtējā apdraudējuma novēršanā;
- Sagatavo publisko pārskatu par civilās aviācijas lidojumu drošības situāciju valstī;
- Sagatavo informāciju ICAO par nacionālo civilās aviācijas dokumentu prasību atšķirībām no ICAO standartiem;
- Sadarbībā ar Pārtikas un veterināro dienestu (PVD) nodrošina pārtikas aprites uzraudzību gaisa kuģu ekspluatantu un pārtikas uzņēmumu darbībā, pieejamo datu bāžu un citu dokumentu izvērtēšana;
- Nodrošina pasažieru veselības pasākumu ieviešanu un izpildi gaisa kuģu ekspluatantu un LR lidostu darbībā, inspekcijas plānot balstoties uz GKE lidojumu intensitāti. Pieejamo rokasgrāmatu un citu dokumentu izvērtēšana.

Aeronavigācijas daļa:

- Sertificē civilās aviācijas aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju uzņēmumus gaisa satiksmes pārvaldības, sakaru, navigācijas un radiolokācijas, aviācijas meteoroloģijas, aeronavigācijas informācijas jomās;
- Uzrauga civilās aviācijas aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju uzņēmumu darbības drošumu gaisa satiksmes pārvaldības, sakaru, navigācijas un radiolokācijas, aviācijas meteoroloģijas, aeronavigācijas informācijas, meklēšanas un glābšanas jomās;
- Koordinē sadarbību ar ES struktūrām aeronavigācijas pakalpojumu jomā;
- Licencē gaisa satiksmes vadības dispečerus;
- Veic civilās aviācijas radiofrekvenču pārvaldību;
- Piešķir gaisa kuģu avārijas pievadbāku un radiolokācijas S režīma zemes iekārtu pieprasītāju un transpondera kodus;
- Reģistrē zemes sakaru, navigācijas un radiolokācijas līdzekļu un izsniedz šo līdzekļu iekārtu ekspluatācijas derīguma apliecības;
- Koordinē civilo un militāro struktūru sadarbību gaisa satiksmes vadības jomā;
- Sagatavo ar aeronavigāciju saistītos normatīvo aktu projektus;

- ▶ Sagatavo informāciju ICAO par nacionālo civilās aviācijas normatīvo dokumentu prasību atšķirībām no ICAO standartiem un ieteicamās prakses aeronavigācijas pakalpojumos;
- ▶ Sertificē un uzrauga dispečeru mācību organizācijas un licencē gaisa satiksmes vadības dispečerus;
- ▶ Uzrauga gaisa telpas pārvaldību (ASM) un gaisa satiksmes plūsmas pārvaldību (ATFM);
- ▶ Veic glābšanas un meklēšanas koordinācijas dienesta (SAR) uzraudzību;
- ▶ Uzrauga gaisa kuģu lidojumu procedūru izstrādātājus un aeronavigācijas datu ģenerētājus,

Aviācijas drošuma un atbilstības uzraudzības daļa:

- ▶ Pilnveido un uzturēt CAA Pārvaldības sistēmu (PS);
- ▶ Nodrošina, lai pārvaldības sistēmai nepieciešamie procesi ir izveidoti, ieviesti un uzturēti;
- ▶ Sniedz ziņojumus augstākai pārvaldībai par pārvaldības sistēmas izpildījumu un nepieciešamību jebkuriem uzlabojumiem;
- ▶ Nodrošināt auditu koordinēšanu pirms un pēc Eiropas Savienības institūciju auditiem saskaņā ar Komisijas 2013.gada 28. jūnija īstenošanas regulu (ES) Nr.628/2013 par darba metodēm, ar kādām Eiropas Aviācijas drošības aģentūra veic standartizācijas inspekcijas un pārrauga Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.216/2008 piemērošanu;
- ▶ Pēc nepieciešamības piedalās komisijās un apspriedēs ar padomdevēja tiesībām, sniedzot konsultācijas un vērtējumus saistībā ar jebkuriem CAA esošajiem procesiem, kā arī par iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanu;
- ▶ Pārstāv Civilās aviācijas aģentūru Eiropas Aviācijas drošības aģentūras (EASA), Starptautiskajā civilās aviācijas organizācijā (ICAO) un Ziemeļvalstu (NORDICAO) rīkotajās nacionālo koordinātoru sanāksmēs;
- ▶ Nodrošina nepieciešamo koordinēšanu par Starptautisko aviācijas organizāciju auditiem un inspekcijām. Pieejamo datu bāzu un citu dokumentu izvērtēšana;
- ▶ Sadarbībā ar pārējām CAA daļām veic ārējos auditus ar mērķi pārbaudīt Latvijas aviācijas organizāciju Pārvaldības sistēmas;
- ▶ Sagatavo stratēģiju, darbības pārskatu, publisko pārskatu par civilās aviācijas aģentūras darbību;
- ▶ Gatavo iekšējās atbilstības uzraudzības auditu kontrolkartes saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 un tās īstenošanas noteikumiem.

Bezpilota gaisa kuģu, Eiropas Savienības lietu un starptautisko attiecību daļa:

- ▶ Nodrošina savlaicīgu un kvalitatīvu nacionālās pozīcijas un instrukcijas civilās aviācijas jomā sagatavošanu, virzību un paušanu Satiksmes ministrijai, Eiropas Savienības institūcijām un starptautiskajām civilās aviācijas organizācijām;
- ▶ Pārstāv Civilās aviācijas aģentūru Eiropas Aviācijas drošības aģentūras (EASA) komitejas sanāksmēs un darba grupās, Eiropas Vienoto debesu komitejas sanāksmēs,

Eiropas Savienības Padomes Aviācijas darba grupās un Eiropas Komisijas darba grupās;

- ▶ Atbilstoši daļas kompetencei gatavo un saskaņo ziņojumus Eiropas Savienības, starptautiskajām un Latvijas institūcijām par Latvijas civilās aviācijas jautājumiem bezpilota gaisa kuģu drošuma jomā;
- ▶ Atbilstoši daļas kompetencei sniedz konsultācijas Latvijas civilās aviācijas institūcijām un organizācijām par jaunajām Eiropas Savienības un starptautiskajām prasībām un procedūrām;
- ▶ Administratīvā procesa iestādē ietvaros izskata personu iesniegumus, tam pievienotos dokumentus (bezpilota gaisa kuģa sistēmas ekspluatanta pārvaldības rokasgrāmata, riska izvērtējums u.c.) un pieņem lēmumus saistībā ar Civilās aviācijas aģentūras atļaujas izsniegšanu bezpilota gaisa kuģu lidojumiem (atļaujas, apstiprinājumus u.c.) ;
- ▶ Nodrošina ekspertīzi bezpilota gaisa kuģu lidojumu drošuma jomā;
- ▶ Organizē un pieņem tālvaldības pilotu teorētisko zināšanu un praktisko prasmju pārbaudes ;
- ▶ Organizē, koordinē un veic uzraudzības auditus un inspekcijas saistībā ar bezpilota gaisa kuģu lidojumu drošuma prasību, kas ietvertas starptautiskajās, Eiropas Savienības un Latvijas tiesību normās, ievērošanas un īstenošanas uzraudzību;
- ▶ Pārzina un pārrauga Latvijas, Eiropas Savienības un starptautiskā līmeņa tiesību aktus un to projektus bezpilota gaisa kuģu jomā; apzina citu Eiropas Savienības dalībvalstu pieredzi un risinājumus; analizē un sagatavo secinājumus no Latvijas Republikas interešu skata punkta; sagatavo priekšlikumus tiesību akta veidā nacionālā līmeņa tiesiskajam regulējumam;
- ▶ Gatavo atzinumus par citu valsts iestāžu (institūciju) izstrādātajiem tiesību aktu projektiem, kas skar daļas kompetenci;
- ▶ Organizē informatīvos seminārus bezpilota gaisa kuģu jomā;
- ▶ Izskata administratīvo pārkāpumu lietas saistībā ar bezpilota gaisa kuģiem.

v/a "Civilās aviācijas aģentūra" struktūra

